

Ch. E.

Sammelband 236

V. ILLVSTRIS
BILIBALDI PIRCKHEIMERI

Consiliarij Cæsarei & Patricij
Norimbergensis

DISSERTATIO

De

MARIA MAGDA-
LENA,

*Quod falso à quibusdam habeatur
pro illa peccatrice seu πορνῆ.*

Accessit de eadem Quæstione
Uberior Disquisitio

NICOLAI BARINGII,

S. Theol. Doctorandi, & Eccle-
siasæ Hannoverani.

HANNOVERÆ,

Typis JOHAN - FRIDERICI GLASERI,

Anno dñi 1744.

Ums. 9 K. 11. S. 416

N. M. L. N. V. T. R. V. V.
BERNARDI PIRCKHEIMERI

Consilij Celsi & V. C.

Monasterij

DISSERTATIO

MARIA MACCDA

J. E. N. A.

Quod Judo in quibusdam locis

pro illo perenne fuerit

Accusatio de eorum Quatuor

liberis Dignis

NICOLAI BARRINGII

Philol. Doctoris & Rectoris

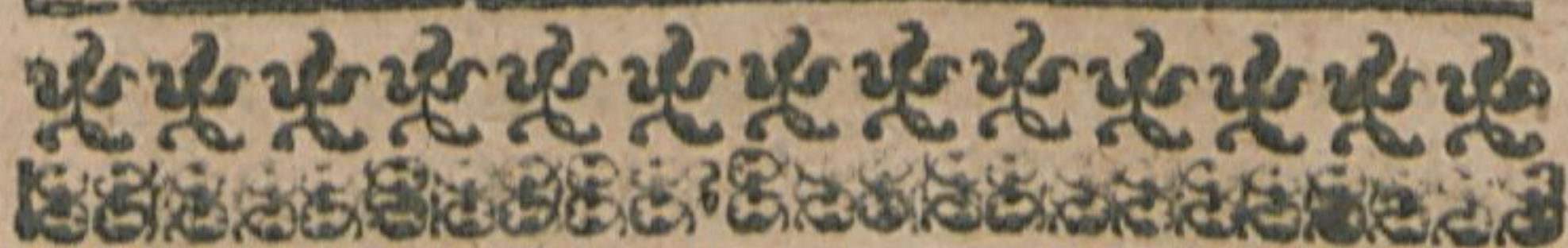
Alte-Hannoverani

HANNOVERÆ

J. E. N. A. F. R. I. D. E. R. I. C. I. A. N. I.

Anno MDCCLXXV

Nametsi ea veritatis sit
 conditio, ut impugnata
 & oppressa magis nite-
 at ac elucescat, utpote
 immortalis ac simplex,
 nullius indiga adminiculi, nullo fuco ex-
 ternoq; lenocinio instrui cupiens, o-
 mnem ornatum phaleratasq; argutias
 tanquam aliena respiciens: Econtrario
 verò falsitas, etsi omni dexteritate in-
 genij defensetur ac tueatur, suapte tan-
 dem sponte defluat ac consenescat, quan-
 doquidem ficta & simulata brevi tem-
 pore durare possunt: Cernere tamen ple-
 rumque est, ita longævum inolevisse
 errorem, mendaciumq; tam altas ac fir-
 mas egisse radices, ut nec veritatis splen-
 dore falsitatis tenebræ illuminari, seu
 fictionis stipites facile extirpari va-
 leant. Cujus rei potissima causa esse de-
 prehenditur, quod dubia pro certis, fal-
 saq; pro veris nonnunquam recipiun-
 tur, ac ita pertinaciter hominum men-

A 2 tibus

ribus insident, ut oraculi divini instar
 habeantur. Proinde error hic tolerabi-
 lior forsitan esset, si in rebus prophanis
 & parvi momenti tantum versaretur:
 ceterum cum in divinis tandem ac piis la-
 bimur & decipimur, lubentesque majorum
 errata amplectimur, tum nullum excu-
 sationis genus reliquum manet: maxi-
 me, si admixta mendacio impudentissi-
 ma subolet impietas, quandoquidem nil
 tam alienum à sapiente est, quam aut fal-
 sum sentire, aut quod non satis explo-
 rate perceptum sit & cognitum, sine ulla
 dubitatione defendere. Decet igitur nos
 universum laborem & ingenium no-
 strum, ad inquirenda veritatis studium
 conferre. Cuius & apud gentiles tanta
 fuit auctoritas, ut in ea summi boni præ-
 mium esse predicarent. Verum enimue-
 ro, quidam pusilli ac timidi ingenii homi-
 nes, ad eos desperationis pervenere ter-
 minos, ut nos maioribus nostris nil meli-
 us invenire, seu verius discernere posse,
 non solum credant, sed & vehementer
 contendunt, piaculique loco ducant, si
 quis à priscorum doctrina vel digitum
 transf-

transverse declinare audeat. Qui si
 considerassent, rerum naturam non pe-
 nitus defecisse, vel longo temporis
 ævo consenuisse, sed quotidie miranda
 ac inaudita producere, quin potius
 largitorem omnium bonorum Deum,
 nunc quoque vivere, ac unicuique
 secundum magnam misericordiam su-
 am tribuere posse, minime in aliis repre-
 henderent, quæ ipsi ingenii tarditate, ne
 dicam inertia consequi iam pridem de-
 sperarunt.

Igitur cum universæ viæ Domini
 misericordia existant & veritas, nec sit
 cum ea iniquum quicquam, Dominus-
 que in Evangelio clamet, petite & dabi-
 tur vobis, quærite & invenietis, pulsate
 & aperietur vobis, veri Dei confisus au-
 xilio, diuæq; Mariæ Magdalena patroci-
 nio suffultus, etsi pollutis labiis, ac im-
 puro ore, inveteratum tamen iam diu
 & receptum errorem explodere cona-
 bor, manifesteq; me ostensurum spero, di-
 gnissimam ac sanctissimam illam Ma-
 gdalenam omni honoris preconio lau-
 dandam & excolendam, non solum à fe-

do luxuria crimine ac turpi labe puram
& alienam esse, sed nephande ac falso
impudicitia argui, tantaq; noxia fœmi-
nam sanctissimam penitus carere.

Ceterum ut planius calumniam
tam insignem refellere valeam, sub ini-
tium & ante omnia originem improbi
figmenti considerare necesse erit. Sic e-
nim, ut arbitror, lucidius ac clarius error
patebit.

Equidem mihi Luca Evangelium mi-
nus rectè examinatum inusta nota occa-
sionem præstitisse videtur. Cum enim
illic legatur, mulierem peccatricem in
Pharisæi domo Salvatoris nostri pedes
unxisse, Iohannesque Mariam illud i-
dem Bethania fecisse referat, parum illi
considerati homines, unam ac eandem
mulierem, peccatricem scilicet ac Mari-
am fuisse existimarunt, tanquam muli-
eres diversa, unum ac idem officium, illo
ævo admodum frequens & usitatum,
perficere nō potuissent: Quod si pressius
Euangelicæ historia seriem perpendis-
sent, luce meridiana clarius cernere po-
tuisset, Magdalenam apud Ioānem sex
solum-

solummodo dies ante Pascha, opus illud
 perpetrasse: Luca verò peccatricem, non
 solum ante Dominica passionis dies ali-
 quot, sed & annos officium suum pere-
 gisse. Quicquid enim Evangelica histo-
 ria post peccatricis unctionem continet,
 id procul dubio eo quoque ordine, ut refer-
 tur, deinde gestum est. Quanta verò &
 quam miranda ab humani generis re-
 demptore, postea ad passionem usque a-
 cta sint, utrumque tam brevi tempore,
 h. e. diebus sex hæc omnia fieri potuis-
 sent, unus quisque sana mentis homo faci-
 limè perpendere potest. Accedit quod Lu-
 cas peccatricis nomen supprimit; Maria
 verò Magdalena confestim sequenti ca-
 pite mentionem facit quod procul dubio
 haud fecisset, si Magdalena illa peccatrix
 fuisset. Eodem enim pacto, quo septem
 demonia à Maria eiecta scribit, ita si
 una & eadem fuisset, peccatricem quoque
 de qua paulò antea retulerat, ipsam ap-
 pellare potuisset. Sed quia alia illa erat,
 per diuersum quoque miraculum, demo-
 niorum videlicet expulsionem, ipsam
 notare voluit. Longè igitur rectius gra-

ci sensere autores, quorum aliqui qua-
 tuor, nonnulli tres, omnes tamen diuer-
 sas fuisse has mulieres testantur: pri-
 mam cuius Lucas meminit, peccatricem
 scilicet, quæ in Pharisæi domo unguendi
 opus complevit: secundam cuius laus a-
 pud Marcum & Matthæum fulget: Ter-
 tiam verò & ultimam divinam Magda-
 lenam, quam Ioannes refert, quæ omnes
 pariter dominum unxere, diverso ta-
 men loco, modo & tempore. Magdalena
 etenim ante sex Paschæ dies dominum
 perunxit, alia verò duæ biduum, prius-
 quam Pascha fieret: tertia verò, h. e. pec-
 catrix, longo, ut jam antea osten-
 sum est, tempore. Magdalena li-
 bram integram unguenti preciosi at-
 tulit. Peccatrix non expensum, ex
 alabastro effudit. Maria autem unguen-
 taria vas penitus fregit. Illa domini pe-
 des lachrymis rigat, flensq; peccatorum
 remissionem stulat. Alia verò gaudio
 perfusa honorisque gratia, Salvatorem
 ungit, ac reliquum in sepultura diem
 servare iubetur. Illæ pedes perungunt,
 alia caput tanta fragrantia decorant.

Apud

Apud Matthæum & Marcum discipuli
 ex bono indignantur proposito. Apud
 Ioannem verò solus Iudas furandi affe-
 ctu murmurat. Nil verò huiusmodi apud
 Lucam fieri legitur. Apud eundem in
 Ciuitate ac Pharisæi domo res agitur.
 Apud Ioannem verò in Castello, ubi
 Lasarus discumbebat, ac Martha mini-
 strabat, Christus unguento delibutus
 legitur, Magdalena canantem do-
 minum aggreditur; Peccatrix ve-
 rò discumbentem, relique verò in Si-
 monis domo recubantem. Lucas su-
 am mulierem meretricem manifestè
 appellat: de Maria verò Magdale-
 na, nil tale scriptum reperitur. Ab
 illa ejecta sunt demonia; ab alia ve-
 rò ablata peccata. Quæ cuncta si æquus
 censor diligenter perpenderit, reperiet
 profectò, in tanta rerum variatione,
 impossibile ac minimè credendum esse,
 unam & eandem mulierem, hæc omnia
 ac tam diuersa peregisse. Quod si bis Sal-
 vatores, ab una & eadem muliere un-
 ctum quidam referunt, quo pacto illud
 ostendere valeant, ipsi videant. Mihi

A 5 etc.

etenim satis fuit, manifestè demonstrasse, longè diversas has fuisse mulieres, nec cuncta, quæ de iis referuntur, uno tempore, loco seu modo fieri potuisse.

Restat nunc alium dissolvere errorem, quo scioli illi inducti, sanctissimæ Magdalene pudicitiam falso impugnare ausi sunt. Siquidem cum Phariseo Simonis nomen inditum esse legissent, in domo, Simonis leprosi dominum unctum fuisse intellexissent, ambos illos ac diversos homines, unum & eundem Simonem fuisse arbitrati sunt, non secus nominis similitudine decepti, quam antea personarum confusione seducti. Videbatur forsitan illis res nova & inaudita, duos homines uno ac eodem appellari nomine. Sed jam antea ostensum est, unum in civitate Christum ad secum manducandum rogasse, alium verò in Castello Salvatorem suscepisse, sed ne dubio vel minimo post hac adversarij nostri detineantur, age, manifestè ostendamus, viros illos, (quemadmodum antea de mulieribus fecimus) penitus alios,

lios, ac inter se fuisse diversos. Phariseus
 etenim dubitat, ac intra se dicit; hic si
 esset Propheta, sciret profecto, quæ &
 qualis esset mulier illa. At Simon ille Be-
 thanicus nō solum omni carebat dubio,
 sed jam pridem à Christo curatus, ac ab
 insanabili lepræ morbo liberatus fuerat,
 ideo Prophetam, & quidem maximum
 eum, certo certius esse sciebat, quis
 igitur sanæ mentis cum hæc videat, non
 planè intelligat, nec peccatricem in
 domum Simonis leprosi Bethanice per-
 venisse, seu D. Magdalenam in civi-
 tate, ad Phariseum unquam accessisse:
 Sed utraq; apud diversos homines, alie-
 no tempore, mutato modo ac segregato
 loco, suum peregisse officium, nec esse, seu
 unquam fuisse, unam ac eandem femi-
 nam, peccatricem scilicet, ac sanctissimã
 illam Magdalenam. Nec aliquẽ moveat,
 quod Ioannes referat Magdalenam eam
 esse, quæ dominum unxit priusquam e-
 am narrasset historiam, quando quidem
 verbum illud maximè meæ astipulatur
 opinioni, utpote quod non solum ad
 tempus præteritum, sed & fu-
 turum

turum referatur: quasi dicat, Maria au-
 tem erat illa, quæ postea dominū unxit.
 Restat igitur, ut qui turpitudinis D.
 Magdalenam accusent, tantummodo
 suspicionibus suam defendant causam.
 Sed pro nobis quoq; admodum præsum-
 ptiones stringunt. Haud enim creden-
 dum est, mulierem tam potentem, quæ
 non solum diuitiis, sed & amicorum tur-
 ba, quæ ad illam consolandi gratia à Hi-
 erosolymis accesserat, polleret, corpus
 suum profanasse ac tam publicè prostitu-
 isse. Atqui nescio quam adulterino colo-
 re, adversarij nostri, infamiam tam in-
 signè tegere audent. Inquiunt etenim, nō
 vulgare illā scortum fuisse, sed tantum-
 modo quibusdam amatoribus sui copi-
 am fecisse. Quod si exquisitè Euangelij
 verba trutinassent, nunquam ad tan-
 tam ignorantiam, ne dicam demen-
 tiam, peruenissent. Non enim satis erat
 Phariseo dixisse, quæ mulier esset ista,
 nisi addidisset & qualis. Quam magnam
 verò peccatricem per hæc verba gemi-
 nata ostendere ille voluerit, unicuiq; pru-
 denti cogitandum relinquo. Nec vident
 homi-

homines illi, quod sua tam fragili excu-
 satione in pristinum labantur errorem,
 iterumque sanctissimam mulierem, in
 scortorum ac meretricū numerum per-
 ducere tentent. Centoneque faciem il-
 lius abstergere seu potius deturpare ni-
 tantur. Quod si intemeratae Dei genitri-
 cis ac semper Virginis Mariae gloriam
 (& meritò quidem) obfuscarī arbitra-
 mur, si illam in peccato originali conce-
 ptam esse crederemus: quanta qualiq;
 ignominia sanctissimam illam Ma-
 gдалenam afficiemus, si sola suspi-
 cione ducti, illam corpus turpiter
 vulgasse aesseramus? quando quidem pec-
 cati originalis labes ab exordio, & primo
 parente, in homines etiam invitos de-
 fluxit; Luxuria verò crimen, maximè
 tam frequens, non nisi rationis consensu
 ac libero nostro arbitrio perfici potest.
 Sed rursus instant adversarij nostri, ac
 dicunt: Quod una & eadem mulier,
 peccatrix scilicet, ac Maria Magdalena
 fuerit, hoc pacto demonstrare possumus,
 dimisit Christus peccatrici peccata, hoc
 est, eiecit de Maria Magdalena septem
 demo-

demonia, per quae septem peccata
 designantur mortalia. Quibus iterum
 respondeo, nil referre, utrum Sal-
 vator peccatrici septem vel quatuor-
 decim remiserit peccata. (nam cuncta
 dimisit) sed quod per similitudinem
 demoniorum peccata denotentur, hoc
 tantum à veritate abest, quantum
 ipsi à recto ac bono iudicio, hoc pacto
 etenim nusquam Christus demonia eie-
 cisset; sed ubicunq; demoniorum fit men-
 tio, ibi peccata dimisisset, criminaq; &
 non demonia ex hominibus clamassent,
 porcosq; divino permissu in undam pra-
 cipites egissent, quàm manifestum verò
 illud sit mendacium, quantumq; honoris
 ac potestatis, filio Dei per hanc tam
 violentam interpretationem detrahe-
 retur, sacra littera ubique palam de-
 monstrant. Neque enim Lucas (ut iam
 antea dictum est) quasi non eodem capi-
 te ambarum mulierum tam diversimode
 mentionem fecisset, si illa non diversa,
 sed solum una & eadē fuisset. Nam pec-
 catrici Christus peccata dimittit, illamq;
 in pace abire iubet. Confestimq; (ut ex
 sequen-

sequentibus Evangelistæ verbis liquet) Mariam Magdalenam secum retinet, illamq. non per peccata notatam, sed manifestè à malignis spiritibus liberatam, per castella & civitates circumducit. Quo pacto verò hæc quoq. duo eidem mulieri conveniant, quilibet per se considerare valet. Sed refugiunt tandem adversantes nobis ad consuetum asylon, Ecclesiam scilicet, quam ita semper observasse, ac in præsens cum eis sentire affirmant, quibus iterum respondeo, unumquemquam Christi fidelem teneri ac obstrictum esse, decreta matris Ecclesiæ observare, ac firmiter credere, præcipuè in illis, quæ fidei spectant mysteria, quod verò mater Ecclesiæ hæc opinionem à primævo instituto semper observaverit, homines illi obstinati nunquam probare valebunt. atqui contrarium nos manifestè ostendere possumus. Nam ultra doctores Græcos, Originem sc. ac Chrysostr. & Nazian. sanctis & catholicis Doctores D. Hier. beatusq. Ambrosius nostra astipulatur opinioni, clarè asserentes, minimè credendum,

dum,

dum, unam & eandem fuisse mulierem, peccatricem videlicet & D. Magdalenam, ne Evangelistæ sibi ipsis contraria dixisse videantur. Quam verò Sancti illi splendidissima fidei sint lumina, quantumq; inter ceteros Ecclesiæ excellent doctores, longè supervacuum esset enarrare. Hoc tantum dixisse sufficiat: Neminem unquam probaturum, peccatricem Mariam nomine appellatam, longè minus Mariam Magdalenam illam fuisse peccatricem, quæ in domo Pharisæi pedes domini unxerit. Nec ego sanctæ matri Ecclesiæ derogare quicquam ausim: (absit enim hoc à me) sed veritatem inquirere, quæ & non quæsita tandem in lucem venit, minime prohibeor, Nam ea (ut bonus ille Plato inquit) apud Deum & homines omnium potissima est, cuius in primis participem esse oportet, qui futurus est felix. Infidelis autem est, cui mendacium voluntarium existit amicum: cui autem involuntarium, stultus. Vtrumq; igitur fugiendum, cum uterque tam infidus, quam imprudens, non sit, amandus.

Quid

Quid verò horum verius sit, nemo ho-
 minum sed Deus novit, cui rectius qua-
 estionem hanc committimus, quam ut
 aliquid temere, quod ad ignominiam
 tam sanctae mulieris tendat, auctoritate
 nostra definiamus. Quantum verò hu-
 mano ingenio, dum coniecturis ac suspi-
 cionibus res agitur, deprehendere licet,
 negamus, imo pernegamus sanctissi-
 mam Mariam Magdalenam in meretri-
 cum numero annumerandam ac turpi
 lupanari collocandam esse. Absit enim,
 quin potius Deus avertat, ut tam officio-
 sissimam ac religiosissimam illam foemi-
 nam, quae mundi Salvatorem hospitio
 suscepit, quae omnibus contemptis tam
 avidè verbis domini inhiavit, quae ad
 pedes Christi sedendo optimam partem
 elegit, quae nō solum post, sed ante passio-
 nem redemptorē unxit, quae crucifixo a-
 stitit, contra sepulchrum sedit, angelorū
 voces audivit, cui pius ille Hortulanus
 post resurrectionem apparuit & maestam
 & plorantem affectuosissimè solatus est,
 quam Christus, ut discipulis suis resur-

B

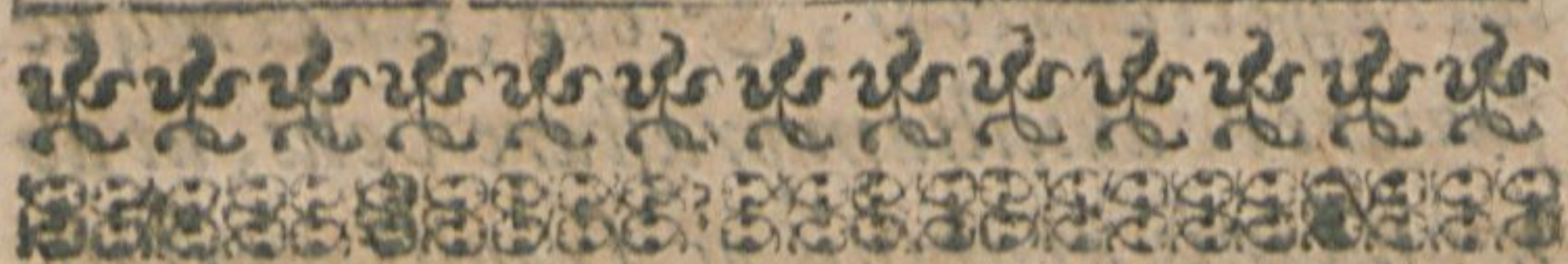
rectio-

rectionem suam annuntiaret, dignam
duxit, quam demum Deus Opt. & Max.
miraculosè in Gallias transvexit, cœ-
lesti voce pavit ac Angelorū ministerio
sublevavit, suspicionibus tantummodo
incertis, coniecturisq; fragilibus, scortū
triobolare, olidi fornicis lupā profanam
ac vulgare submenianum existimemus.
Proinde quam inexpiabile scelus incur-
rant, qui suæ pertinaciæ innixi, ab nostra
tām pia & longe credibiliore opinione
dissentiūt, ipsi viderint, cū, ut homines
falli ac decipi possunt. Ego verò si in re
tām clara, longè libentius erro, quam si
aliquid astruerem, quod tamen minus
probare valerem: præcipuè cū in re
dubia, semper & ubiq; tutior magisq;
pia sit via eligenda ac amplectenda.

Tu verò sanctissima ac D E O acce-
ptissima Maria Magdalena, si ab exi-
li ingenio famuli tui indigni, laudibus,
honoris ac meritis tuis, debitum seu
congruum quid profectum seu de-
promptum est, id omne gratum &
acceptum habere velis. Interim cordis
mei

mei affectu precor, & oro, tandemque
 favere ac auxilium prestare velis, ut ab
 mundanis arumnis ac fragili mortali-
 tate solutus, cum Christo Deo, tecumq̄
 patrona sanctissima in aeternum vive-
 re ac gaudere valeam. Annuat his,
 qui in gloria sempiterna, regnat,
 ac in perpetuum dominatur,
 Amen.

NICOLAI BARINGII,

De

MARIA MAGDALENA,

Quod ea non fuerit peccatrix illa,

Luc. VII. vs. 37.

DISQUISITIO.

I quis penitus causam scrutetur, qua inducti ij Doctores, qui Pontifici Romano hodie favent, & ejus causam pro viribus defendunt, tot ac tantos in Ecclesia sua ferant errores, & tot sequiores opiniones puriori Ecclesiae & Antiquitati prorsus incognitas, approbent, videbit, quicquid tandem soleant praetexere, unicam & fonticam tot errorum causam, nullam esse aliam, nisi Infallibilitatem supremi sui Pontificis.

Pontificis. Etsi enim de Ecclesie dignitate, & ejus in decidendis controversijs infallibilitate multa soleant proponere, adeoque ex scriptura sacra, quatis illa cohonestetur elogijs, ad nauseam usq; inculcare, & semper Ecclesiam, Ecclesiam, ut olim Iudæi, Templum Domini, Templum Domini ingeminare, videmus tamen, omnem hanc laudem quam Ecclesie tribuunt, tandem ad Papam Romanum eos referre, & Ecclesiam quidem ab ipsis infallibilem dici, sed Pontificem intelligi, adeoque hunc esse, qui omnium in rebus fidei controversiarum unicus ac solus iudex sit, neque ullum sive Universale, sive Particulare concilium robur ac auctoritatem obtinere, nisi accedat Papæ approbatio. Et si tale concilium aliquam habeat auctoritatem in iudicio controversiarum fidei, habere id non à se, sed à capite Ecclesie Papa Romano. Quod & diserte fateatur Martinus Becanus, de Circulo Calvin. §. 13. *Dico, inquit, totum corpus Ecclesie, quatenus ex omnibus membris inter se connexis compactum est, non posse errare in rebus fidei, quia regitur & gubernatur à suo capite, quod infallibile est.* Et Iacobus Gretlerus, defens. Bellarm. tom. 1. f. 1450. *Quando Ecclesiam dicimus esse omnium controuersiarum iudicem,*

B 3 *intellis-*

intelligimus Romanum Pontificem. Gregorius item de Valentia, in analyfi fid. cathol. p. 146. & 325. Residet illa summa Ecclesie auctoritas — in Christi Vicario, summo Pontifice: sive una cum Episcoporum concilio, sive absque concilio res fidei definire velit — sive studium adhibeat, sive non. Et Collocutores Pontificij in Colloquio Ratisbonensi anno 1601. habito Sess. 1. p. 23. Iudex generalis, legitimus, ordinarius, omnium controversiarum quaeunque possunt oriri in negotio Religionis, est Pontifex Romanus: sive solus definiat aliquid, sive definiat cum Concilio generali. Iste Iudex semper est Infallibilis, quando ex cathedra definit, ut Pontifex, nulli errori obnoxius. Hinc Abrahamus Bzovius in Pontifice suo Romano quem anno huius seculi decimo nono, novis & miris coloribus depinxit, inter alias blasphemias laudes & titulos quos ipsi tribuit, etiam hos habet, quod sit: Auctor, Praeses, Praefinitor, Confirmator, Moderator & Iudex Conciliorum. Nec falli, nec fallere sciens, Nec judicari à quoquam hominum potis, à quo nulla prouocatio. Sacrae Scripturae Custos & Cognitor. Conditor Dogmatum, Iudex Controversiarum de Fide, &c.

Et sane maxime mirandum ad eo stupidos esse hos homines, ut eos quos saepe norunt flagitiis coopertos, rudes, haereticos,

ticos, omnique nequitia addictos, tamen
 aufint eo evehere, quod non possint in
 rebus religionem & fidem concernen-
 tibus falsa docere seu definire. *Luce clarius*
est, ait Georgius Gothardus Canon. Patav.
 adv. Jac. Heerbrandum p. 117. *plerosque*
Pontifices Romanos turpem, atque flagitiosam
vitam traduxisse. Abbas Panormitan⁹ testa-
 tur plerosque Pontifices ita vivere, ut
 facile appareat, non credere eos restare
 post hanc vitam aliam, aut ullam mortu-
 orum resurrectionem & judicium. Baro-
 nius, qui tamen ut Pontifici adularer, pri-
 mam legem Historiarum in Annalibus suis
 nimium quantum omittit, fatetur, in-
 trufos esse in cathedram Petri, homines
 monstruosos, vita turpissimos, moribus
 perditissimos, usquequaq; fœdissimos. &
 Bellarminus, in præfat. controv. de Ponti-
 fice tantum non gloriatur, de virijs Ponti-
 ficum, quos Bapt. Platina non veretur
 appellare *monstra & Portenta*, à quibus am-
 bitione & largitione sanctissima Petri sedes occu-
 pata est potius quam possessa. Pleni sunt histori-
 arum libri, ait Autor Apologiae Catholicæ
 pro Henr. IV. Navar. Rege, c. 2. p. 61. *Roma-*
nis Pontificibus hereticis, adulteris, magis, ma-
leficis, schismaticis, & in fetida vitiorum sentina
demersis Hostales inquam homines, imo

in Bened
 IV.
 & Christ. I.

hominum monstra & portenta nobis de divina revelatione certam & indubitatam fidem facere, adeoque infallibilitatem determinandi supra universam Ecclesiam Christianam habere, credat Iudæus appella, non ego. Nam etsi Bonifacius VIII. statuit, omnino esse de necessitate salutis subesse Romano Pontifici, Romanumq; Pontificem jura omnia in scrinio pectoris sui habere, adeo tamen portentosa hæc judicata semper fuit doctrina, ut nec viri eruditi & cordati tum temporis, nec hodieque illam approbare voluerint. Quin ante seculum adhuc contrarium statuit Alphonsus de Castro, dum ait: *Non credo aliquem esse adeo impudentem Papæ assentatorem, ut ei tribuere hoc velit, ut nec errare aut interpretatione sacrarum literarū hallucinari possit. Nam quū constet plures eorum adeo illiteratos esse, ut Grammaticam penitus ignorent, qui sit, ut sacras literas interpretari possint.* Et ante eum Alphonsus Toftatus Episcopus Abulensis. Dato, ait, quod Papa damnet aliquā conclusionem tanquam hæreticam, vel aliquem auctorem dicat hæretice sensisse, non sequitur necessario illam conclusionem esse hæreticam, vel auctorem illum hæretice sensisse: quia potest esse, quod Papa erraverit, imo quod ipse Papa forte sit hæreticus, & per ignorantiam, vel per affectionem aliquam passionalem

Cap. Vnam
sanct. Extr.
de major. &
obed
c. licet 6. de
Conf.

l. r. adv. hæret.
cap. 4.

Defensorij
part. 2. c. 30.

nalem damnet conclusionem, siue dictum, aut autorem, sicut aliquos summos Pontifices legimus hereticos factos, per ignorantiam, & per timorem, vel per alias passiones. Magno numero hos sequuntur alij, qui nondum omnem pudorē eiurarunt, quales Ioannes Gerson Parisiensis olim Acad. Cancellarius, part. 1. de Exam. doctrin. Abbas Panormitanus, in c. significasti Extra. de Elect. Sylvester, in Summa, verbo Opinio, Iohannes de Turrecremata, l. 2. de Eccles. Melchior Canus lib. 6. loc. Theol. c. ult. Andradius lib. 1. defens. fidei Trident. p. 51. Georg. Cassander de off. viri pij circ. diff. rel. & alij, imo ipsimet Papæ, Urbanus, Caus. 25. q. 1. c. sunt quidam, & Hadrian⁹ VI. de Confirm. art. 3. §. ultimo, non aliter statuere audent. Quin hodieq; stultæ huic opinioni palam contradicunt, non solum in Gallia viri Eruditi, sed & alibi. Memorat enim Goldastus, Parisus Anno Domini 1611. publice inhibitam fuisse disputationem quandam, etiam præsentibus Ministris Papalibus, qua defendere voluerunt: *Veritates fidei definire solius esse Pontificis, qui in hoc errare non possit.* Et Frater Paulus Theologus Venetus. in considerat. Censurar. Pauli V. p. 79. anno 1607 hæc scribere audet: *Possent hic circa viginti tres*

B S

Pon-

Pontifices recensere, qui non in moribus tantum privatis, verū etiam in doctrina & gubernatione ipsa enormiter erraverint. Et si quis vitam Pontificum, qui post annum 890. per 130. annos vixerunt, perlegerit, verum me hercle inueniet illud, quod Paulus ait Heb. 5, v. 1. & 2. Ita hodieque Eximij viri obviam eunt isti assertioni, quam alij & præsertim Iesuitæ fundum fidei & religionis faciunt. Quicquid enim alias de Ecclesia & amplissimis promissionibus ipsi collatis declamitant, in id tamen tandem redit, ut inter omnes Ecclesiæ cives, nemo præter solum Pontificem Romanum Infallibilitatem illam habeat, prout alibi pluribus docetur.

Præmittenda autem etiam huic questioni hæc fuerunt, quæ magno apparatu quidem & contentione ab Adversarijs agitur, sed in fine tamen, cum ipsi met vident, nec Scripturam sacram, nec Antiquitatem à suis stare partibus, Ecclesiæ auctoritatem ceu firmissimi clypei umbonem diversa sentientibus solent objicere, quo non confutentur, sed penitus conterantur. Et ut olim Alexander ille M. cum nodum Gordium solvere nequiret, cum ense suo dissecavit, ita isti dum aduersariorum argumenta dissoluere neutiquā possint, hoc veluti gladio eadem disseccare conantur.

nantur. Unde Baronius statim in initio huius quaestiuiculæ: *Nostrū esse munus existimamus, ait, ut Catholicae sectantes Ecclesiae vestigia, quod ipsa de ea re sensisse videatur, id ipsum vere probatum firmiterque stabilitum relinquere studeamus.* Et mox Tertulliani locum adducit, ex quo probare conatur, *tantam esse Ecclesiae auctoritatem, ut quod longioris temporis spatio dixisse vel fecisse videtur, id ipsum ut divinitus institutum haberi debere, satisque esse ad convincendos omnes haereticos.* Et totam controversiam concludens, ait: *Certe etsi nulla alia subesset ratio, qua hac ipsa mulier, & peccatrix, eademque Maria, soror Lazari, Magdalena cognominata dici posset: tamen ut iustificetur Dominus, qui factum Mariae in toto orbe praedicatum iri testatus est, in sermonibus suis, ne falsi vaticinii, quod nefas est dictu, arguatur, affirmare necesse est, unam eandemque esse Magdalenam, nec diversas, seu plures: dum unam tantum longe lateque per Orbem diffusa Ecclesia praedicat Magdalenam.* Ita jam olim Nicolaus Lyranus: *Consuetudo Ecclesiae tenet, quod eadem mulier fuit, da qua narrat Lucas, tacito ei nomine, & quae hic dicitur soror Lazari.* Nec mirū; quia officium Ecclesiasticum à S. Gregorio ordinatum est, qui fuit huius opinionis. Ita etiam Maldonatus cū Baronio idem sentiens. Hoc, ait, ego multo arbitror esse probabilius, quod

Ann. 32. m.
17.

De Prae-
script. adv.
haeret.

num. 28.

ad cap. 11.
Joh. & Dio
nyfius Car-
thusianus:

quod tacitus Ecclesie sensus in hanc partem inclinēt. Ita & Barradius, Didacus Stella, Ianfonius locis mox citandis.

Quæstio est, *quenam illa fœmina, quæ Dominum unxisse in Evangelio legitur?* Et cum apud omnes Euangelistas unctiois alicujus mentio fiat, nempe Matth. 26, 7. Mar. 14, 3. Luc. 7, 37. & Iohan. 11, 2. & 12, 3. *num una aliqua in his locis designetur mulier, an diversa? & si una num ea Maria Magdalena dicta sit?* Hanc inquã quæstionem tanto studio agitant Adversarij, quasi salus Ecclesie in ea sit sita, nec ut olim, hodie amplius Eruditus liberũ sit, id quod in hac quæstione rectũ putant, & sacris literis convenire, modestè in medium proferre. Mirum quãtos in sympulo hic fluctus moveat Baronius, quantas tragoedias excitet, quam acerbè doctissimos viros, qui superiore seculo diversam ab Ecclesia Pontificia sententiã tutati sunt, Novatorum, imo Sextorum & Pyrrhonum nomine perstringat: quasi vero, quia Gregorius M. qui ex omnibus antiquis scriptoribus primus ita sensit, unam hanc fœminam, & quidem Mariam Magdalenam esse, nemini porro licitum sit, contra illam sententiã vel amplius hiscere, & cũ antiquiorib⁹ & eruditioribus Patrib⁹ modestè de ea dubitare. In tribus
autem

autē quæstionibus tota hæc controversia consistit. 1. An peccatrix illa apud Lucam c. 7. fuerit Maria Magdalena? 2. An Maria soror Lazari quæ Christum Bethaniæ unxit Ioh. 11. & 12. fuerit Maria Magdalena? 3. An illa mulier cuius Matth. c. 26. & Marcus c. 14. meminerunt, quæ itidem Dominum unxit fuerit Maria Magdalena? His tribus quæstiunculis probe perscutilatis constabit neutram harum mulierum Mariam Magdalenam fuisse, adeoque insigni eam à Pontificijs & Postillatoribus hæctenus injuria affectam, & etiamnum adfici, dum tanquam improba & lasciva meretrix in Natali suo passim hodieque traducitur.

Quod igitur Maria Magdalena non sit illa peccatrix, neq; Maria illa Marthæ & Lazari soror, vel ex eo satis constare potest, qd hæc mulieres sat aperte à se invicem distinguantur, nec unquam Magdalena vel peccatrix, vel soror Lazari indigitetur. Et quidem nec Adversarij Affirmativam suam, qua has omnes confundunt, ex historia Evangelica probare possunt, quin fententur multis difficultatibus hanc illorum sententiam implicatam esse, verum, uti dixi, ob Ecclesiam seu verius Pontificem, qui du-

qui dudum ita statuit, non audent in alteram partem concedere. Audiamus saltem unum Cornelium nempe Ianssenium Episcopum Gandauensem, scriptorem non minus eruditum quam modestum, Hic in Commentario in Concord. Evang. cap. II. hæc habet: *Quod hæc Maria que in Evangelijs vocatur Magdalena, sit ea Maria, que fuit soror Martha & Lazari, ex Evangelijs quidem aperte probari non potest, eo quod illis in locis, in quibus mentio fit de Maria quadam sorore Martha, non vocetur illa Maria Magdalena, sed tantum Maria, ut Luc. 10. & Iohan. 11. & 12. Imo ex Evangelijs videri posset, non esse eadem mulier, quod Maria, que dicitur Magdalena fuerit Galilea, ut ex hoc loco patet (Lucæ 8.) & Marc. 15. ubi numeratur inter mulieres, que secuta erant Iesum à Galilea in Iudæam. Maria autem soror Martha videtur fuisse Iudæa, cum Bethania Iudæa castellum, dicatur Iohan. 11. fuisse castellum Mariæ & Martha sororum Lazari. Verum cum recepta ab Ecclesia sententia habeat, Mariam sororem Martha, eam fuisse Mariam, que dicitur in Evangelijs Magdalena, & eam etiam, que apud Luc. cap. 7. dicitur peccatrix, non est temere contra hanc sententiam sentiendum. En ipsemet fatetur non posse probari aperte ex Evangelio vulgatam sententiam; imò contrarium apparere, sed ob Ecclesiæ*

conf

consensum nihil vult immutare. Nos autem seposita nonnihil ista Ecclesiæ infallibilitate, videamus, quid in Evangelij de Maria Magdalena dicatur. Meminere ejus omnes Evangelistæ. Lucas primo de ea recenset, quod fuerit à Christo Domino, postquam septem ab ea ejecisset demonia, in consortium admissa, quodque illum una cum alijs pijs mulieribus sit secuta, ab eaque Dominus vitæ necessaria acceperit. Verba habentur c. VIII, 1. 2. & 3. *Et factum est deinceps, ut ipse iter faceret oppidatim, & vicatim, predicans & evangelizans regnum DEI: & duodecim illi erant cum eo: Et quedam mulieres quas sanaverat à spiritibus malis & morbis: nempe MARIA, quæ vocabatur MAGDALENE, ex qua septem demonia exierant: Et Iohanna uxor Chuzæ procuratoris Herodis: & Susanna & alie multe, quæ ministrabant ei ex iis quæ suppetebant.* Hic primus est locus in quo Magdalenæ mentio fit, quæ ita dicta procul dubio, à patria Magdalo, sive Magdala. Triplex autem locus hoc nomine in sacris literis insignitur. Unus in Ægypto, ubi urbs Magdalum, non longè à Nilo & Pelusio distans, quo Judæorum reliquiæ metu Nabuchodonosoris fugerunt, à quo tamen capti & in Babyloniam abducti, prout constat ex Jerem.

rem. c. XLIV. & XLVI. Verum hic nihil ad nostram quæstionem. Alter locus, Magdala dicitur sive Magedan Matth. XV. & Marc. IIX. ubi Pharisei signum à Servatore postulabant de cælo. De hoc Beza in Matth. 15. *Magdala, Μαγδαλά.* Vulgatus **MAGEDAN**, aliud exemplar *Μαγαδών.* **MAGADAN.** Inde suspicor hunc tractum esse qui **MACEDA** sepè in libro Iosue vocatur. Nescio an ab hoc loco Maria illa sumpsit **MAGDALENÆ** cognomentum. Marcus habet **DALMANUTHA**: Syrus interpres legit **MAGGEDA**. Hieronymus, ut observat Erasmus legit **MAGEDAN**, & locum esse ait in tribu Iuda. Tertius, urbs est ad mare Galilææ, sat nota, quæ vulgo patria Mariæ hujus dicitur, descripta Brocardo cap. 5. §. 7. & alijs. In hoc loco etiamnum peregrinantib⁹ monstratur domus Mariæ Magdalenæ, prout videre est in descriptione itineris Johannis comitis Solmensis, qui anno 1483. loca sancta visitavit. Ita enim de eo Bernhardus Breitenbach, von Bethsaida zwei Meilen gegen Mittag / ist das Castell Magdalum genandt / das Maria Magdalena engen war / derer Haus man noch da sieht. Quin & alia ejus domus peregrinantibus, in Bethania monstratur. Sic enim in itin. descript. Alexandri comitis Palatin. das selbst

P. m. 67. b.

fol. 47.

selbst

selbst (in Bethania) ist auch die Stadt / da
 S. Maria Magdalena ihre Pœnitenz ge-
 than hat / ist ein vierecktes Loch / vnd so klein /
 daß ein jeder nach dem andern darinn kriechen
 muß. Item oben auff ist Simon des
 Aussätzigen Haus / da Maria Magdalena
 vnserm HERRN sein heyliges Håupt
 mit ganz köstlicher Salbe / genandt Alaba-
 ster / salbet. Ruditatem videt Lector ejus
 seculi. Fuit enim prædictus comes ibi an-
 no 1495. In alius itineris, Stephani nem-
 pe de Gumpenberg descriptione, itidem
 hæc leguntur in descriptione Bethaniae. f. 239.
 Darnach giengen wir zu dem Haus / da
 Maria Magdalena gefessen ist / das ist bey
 vier Armbrust Schuß weit von Lazarus
 Haus / bis zum todten Meer / vnd darnach
 zu Martha Haus / das ligt auff der lincken
 Seiren ohngefährlich ein Armbrust Schuß
 von Maria Magdalena Haus. Ino huic
 persuaserunt monachi primam istam un-
 ctionem qua peccatrix Luc. 7. Dominum
 unxit, prope Jerusalem esse factam. Ita e-
 nim loquitur in descriptione Hierosoly-
 mæ & circumjacentium locorum. Daro-
 nach giengen wir an die Stadt / da Mariæ
 Magdalensæ ihre Sünde vergeben wardt /
 da ist auch eine schöne Kirchen gewesen / a-
 ber es ist nun ein Heyden Haus. Obijt in
 C ista

In Festo
Mar. Magd.

L. 4. die Ma-
gdal.
de vita per
exempl. in-
stituenda c.
i.

ista peregrinatione hic 1449. In aurea le-
genda, à Jacobo de Viragine (ita enim
rectius ab oppido Ligurum vocatur, ut
vult Sixtus Senensis, in Biblioth. quam de
Voragine: Vide Voss. de Histor. latin. lib.
2. p. 457.) Archiepisc. Genuensi, q̄ floruit
A. C. 1290 concinnata, traditur castrū hoc
Magdalena hereditate obvenisse, quippe
quæ ex regia familia genus duxerit. Pater
ejus ibidem Syrus, mater verò Eucharia
dicitur, cumque fratre suo Lazaro & sore-
re Martha, Magdalum castrum, Bethani-
am & partem urbis Hierosolymæ posse-
disse, quæ tamen ita diviserint, ut Maria
Magdalum, à quo Magdalena dicta, La-
zarus urbis Hierosolymæ partem, Martha
verò Bethaniam obtinuerit, quæ etiam à
Surio, M. Marulo Episcopo Spalatensi,
Sylvestro Prieriate & alijs repetuntur,
sed à Maldonato non sine stomacho reji-
ciuntur. Et Cornelius Janssenius, cap. 102.
c. comm. in Concord. Evang. *Incertum an Be-
thania dicatur castellum Mariae & Martha, quod
hae sorores fuerint vici hujus aut pagi domine, an
quod illinc essent oriunda: quomodo & cap. 1. Io-
annes Bethsaida vocat civitatem Andreae & Pe-
tri. Mirè autem & ceu alterum Proteum
transformarunt hanc mulierem. Judæi
enim eam cum matre Servatoris nostri*
con-

confundunt, nomenque derivant, non à patria seu loco, ubi habitavit, sed à Magdala, quod exponunt implicantem capillos mulierum. Ita enim legitur in Schabbath (tractatu Thalmudico qui de Sabbatho agit) *Nonne filius Sarda exportavit magias ex Ægypto per casuras, quas fecerat in carne sua.* Per Sarda matrem Domini, per filium Christum intelligunt, qui, ut ex Purcheto Lutherus in libro de Schemhamphorasch notat, descriptum Schemhamphorasch inclusisse in discissam cutem pedis, & per eius vim miracula edidisse à Iudæis dicitur. Sarda autem illis est *Mariam magdala neschia* Maria ornatrix mulierum, plicatrix capillorum muliebrium, ut fieri solet puellis sponsis. Nā *magdala* in Glossa Raschi exponitur *mekallaath shear naschim* Implicans capillos mulierum. In Chagiga (alio quodā tractatu Thalmudico, qui de masculis ter quotannis ad solennitatem Hierosolymitanam adducendis agit) dicitur hæc Maria vixisse in templo secundo immo *schel ploni* mater & N. (id est, ut exponit Buxtorffius, Christi, cuius nomen hic solent reticere.) Dicitur autem Sarda quasi *Satath da* declinavit ista, nempe ad scortationes, quia scortata est, ut scribit R. Sal. Jarchi in Sanhedrin.

fol. 104.

t. 5. Witteb.

Getm.

t. 8. Jenent.

Germ. fol.

109.

Sanhedrin.

fol. 67. i. e.

dit. Venet.

fol. 4.

Fuerunt alij qui duas Magdalenas, ob difficultatem quæ in Evangelistis de tempore resurrectionis Domini apparet, statuerunt, ut Ambrosius lib. 10. comm. in Lucam c. 24. Eusebius & alij apud Anastasium: propterea que de hac nostra dici, eie-cta ab ea septem dæmonia, ut ab altera illa, quæ ad sepulcrum venerit, distingua-tur. Verum ea difficultas tanta non est, ut propterea duæ Magdalensæ statuatur, prout etiam ex Pontificijs ostendunt Ioan. Maldonatus in c. 8. Lucæ, & Ians- senius c. 145. Concord. Evang. Deinde ut idem Iacobus testatur, fuerunt, qui eam sponsam, Iohannis Euangelistæ & Aposto- li dixerunt, quem ex nuptijs ad Apostola- tum Christus vocaverit, unde indignata se voluptati dederit: verum ipsemet addit. *Hæc autem falsa & frivola reputantur.* Ipse autem dicit, eam una cum S. Maximino, post lapidationem Stephani, in Mar- siliam secessisse, cui, uni ex LXX. discipulis, à B. Petro fuerat commendata, ibique Regem & Reginam convertisse, Regi- namq; per biennium iam mortuam ab- sentem resuscitasse. Post in Eremum seces- sisse, & quotidie stans horis angelorum ministerio in cælum attolli solitam, com- moratamque ibidem diutius, quam mor- talita-

Bonaventura. teste
Luth. in
Schem-
hamph.
Vide & Sa-
bellicum l.
3. Exempl.
cap. 6. & c.
2.

talitatis necessitas pateretur, vixisse autem ibi triginta annos, nec interim hominem vidisse, aut ab ullo visam: cibumq; illi non humanum sed cœlestem & suavissimum ab Angelis datum: postmodum a ibidem præsentente S. Maximino obdormivisse & sepultam esse. De ea ita Martyro-^{22. Julij.}logium Romanum: *Apud Massiliam natalis sancte Mariæ Magdalene, de qua Dominus eiecit septem demonia, & quæ ipsum Salvatorem à mortuis resurgentem prima videre meruit.* quæ verba etiam repetit Beda in suo Martyrologio: & Græci in Menologio suo eadē die^{fol. 90.} memoriam eius celebrant, qui tamen putant corpora Magdalene & Lazari Ephesi quiescere, ut ex Cedreno in Comp. hist. in Leone Phil. constat. Zonaras Constantinopoli sepultā tradit. Sigebertus A.^{1.3. Annal.}D. 745. dicit à Maximino apud Aquensem civitatem esse sepultam, post ea à Sarracenis desolata, corp⁹ ejus à Gerardo Comite Burgundiæ ad cænobium Viceliacum à se constructum, translatum. Martinus Polonus in Zacharia Pp. circ. an. Chr. 740. *Huius tempore corpus B. Mariæ Magdalene, à Gerardo comite Burgundiæ, Versiliacum est translatum. Quamvis alij scribant, quod apud Ephesum quiescat: & alij, quod in Italia, in insula lacus S. Christinae: ut ita ex sepultura & eius inscriptione*

C

3

Roffen-

Roffensis & Barradius firmum argumen-
tum pro vulgata opinione deducere non
possunt. Quin de tota hac historia Baroni⁹
in Martyr. testatur multa Apocrypha se
legisse & talia, quæ insulsa sibi visa, mo-
netque in his talibus sequendam esse Apo-
stoli regulam, *ut cuncta probantes quod bonum
est teneamus.*

Missis ergo incertis, imo frivolis & in-
sulsis istis historijs, quæ Evangelica histo-
ria de Magdalena tradat porro videamus.
Primo, Lucas ait, eam à septem dæmonijs
ope divina liberatam. Gregorius Ma-
gnus per hæc dæmonia *Peccata* intelligit,
numerumque certum pro incerto putat
positum: Ita enim ait homil. 33. *Septem dæ-
monia Maria habuit, quæ universis vitiis plena
fuit.* Quem sequitur Dionysius Carthusi-
anus: *Septem demonia, ait, id est universa pec-
cata mortalia: septenario quippe universitas
designatur.* Verum non videtur Septem illi
dæmones peccata denotare, sed Lucas ex-
presse dicit, Mulieres aliquas à spiritibus
immundis esse curatas, statimque huius
mentionem facit: ut proinde vere hæc à
Sarana obsessa, & à Christo liberata cre-
datur, prout etiam Theophylactus in
Marc. 16. (quanquàm in Luc. 8. videatur in
aliam partem inclinare.) & ex recentiori-
bus

.oe 101

fol. 207,
tom. 4.

In Marc 16.

bus Wolffg. Musculus, in Matth. c. 26.
 Ioh. Brentius in Luc. c. 7. Polyc. Lyserus
 c. 58. Harm. Euang. Ianssenius in Conc.
 statuunt: Nec numerus hic finitus pro in-
 finito accipi debet, quod bis ab Euange-
 listis repetatur, Lucæ nempe c. 8. & Marc.
 16. septem dæmonia à Christo ex hac
 muliere eiecta fuisse. Et recte Maldonatus,
 in Luc. 8. *non dubium est, hoc Euangelistas ad-
 didisse, ut Mariam Magdalenam, ex facto in ea sin-
 gulari miraculo describerent. A vitijs autem eam
 liberare, aut miraculum non erat, aut non habe-
 batur.* Primum ergo hoc constat ex Scriptu-
 ra, Mariam Magdalenam ab obsessione
 septem dæmoniorum à Christo fuisse li-
 beratam, ex quo contra Vulgatam opini-
 onem argumentum promere possumus:
 eam videlicet non fuisse meretricem, de
 qua c. 7. Lucæ. Quis enim sanæ mentis
 cum ea rem habere vellet, quam nosset à
 septem dæmonibus obsessam. Talis certe
 femina, etiamsi vellet meretriciam ex-
 ercere neutiquam posset, quam enim ma-
 gis fugiunt homines, quam dæmoniacam?
 Etsi enim Pontificij quidem putent, Ma-
 gdalenam non fuisse publicam meretricem, Janssen. in
 Conc. &
 sed primum viro traditam in castello Ma-
 gdalo, cum eo aliquandiu vixisse, postea
 vero voluptatibus seductam, marito aut
 dere-

derelicto, aut mortuo, captam fædo & ali-
 eno amore, non publice quidem se pro-
 stituentem, sed illicitis deditam fuisse am-
 plexibus. Simon de Cassia libro 9. De
 Religione Christiana, cap 29. *Non tamen
 credendum est, scortum illam fuisse, ut sub forni-
 cibus aut locis scortaticis expectans homines in-
 sideret: sed mundi vanitatibus & delitijs corporis
 dedita, in perditis moribus transigebat culpabi-
 lem & infamem vitam atque notoriam.* Patres
 tamen comuniter feminam illam de qua
 Lucas c. 7. agit Meretricem appellant, ut
 Hom. 61. in Chrysostronus, qui *turpis vitæ mulierem,
 Joh. flagitiosam, turpis vitæ consciam,* appellat,
 Hom. 81. in imo nec insignem quandam & nobilem
 Matth. personam fuisse putat, sed abiectæ mulie-
 In cap. 26. ris factum dicit. Hieronymus de ea: *Mani-
 Matth. feste meretrix appellatur.* Isidorus Pelusiota
 lib. 1. epist. *eadem meretricem* appellat. Gregorius M.
 142. *libidinis igne succensam,* Augustinus *famosam
 meretricem* nominat. Dionysius Carthusi-
 Homil 25. tractat. 49. *anus in Luc. 7. inquit: Plures sanctorum in-
 in Joan. sinuant eam actibus luxuria fuisse subiectam,
 in Matth. Et si Dionysio credimus, ipsamet Magda-
 26. lena facta est Sacerdoti in Eremito eam in-
 venienti, quod ipsa esset famosa illa peccatrix,
 de qua in Evangelio legitur. Quin nec
 Emphasis vocis quam Lucas adhibet ali-
 ter nos capere finit. Etsi enim ἀμαρτωλὸς
 omne*

omne genus peccati complectitur, tamen ait Casaub. in notis ad h. l. de muliere cum dicitur, non male posse verti existimo *scortatrix*. nam id genus mulieres *ἀμαρτάνδαι* Græci vocant. Procopius: αἱ τῶν γυναικῶν ἀμαρτάνδαι οὗτε ἴπυ' ἀνδρες ἰέν' ἴ μόνον, ἀλλὰ καὶ παιδῶν ἀπὸν' ἴ μάλλον. Polyc. etiam Lyserus cap. 57. Harm. Evang. notat plus significare, quam ἀσελγής. Et ἀμαρτωλὸς dici putat 1. qui non ex ignorantia seu imbecillitate labuntur, sed ex destinata malitia, 2. qui in enormibus flagitijs vivebant 3. qui non semel sed sæpius exercebant flagitia, idq; 4. non elam seu notorie. Unde Suidas: ἀμαρτωλοὶ οἱ τῶν ἄνομία συζεῖν. περὶ αἰρέμενοι καὶ βίον διεφθαρμένον ἀσπαζόμενοι. Nec sine caussa Simon Pharisæus dicit, de hac muliere: Si sciret ποτὲ ποῦς, qualis esset? hoc enim peculiarem habet Emphasin, quasi admirantis, de enormitate vitiorum, quæ in hoc sexu proprie esse solent Luxuria, Libido, &c: Recte Iansenius: *Dum hæc mulier peccatrix vocatur, significari videntur peccata carnis, à quibus proprie infamari solent mulieres.* Si ergo illa apud Lucam talis profligatæ pudicitiae mulier: hæc nostra autem à septem demonibus obsessa, qui quæso vna eademque mulier esse poterit?

C 5 Deinde

Deinde nec Lucas ut nec Marcus aut alij Evangelistæ quicquam de eius impudicitia referunt, sed potius post liberationem à dæmonibus, indivisam Christo, cum alijs pijs matronis comitem fuisse, & de suis facultatibus ipsum sustentasse, ex quo itidē patet nobilem & opulentam fuisse fæminam, quæ non opus haberet, ut cuius pro meretricia mercede corpus prostitueret, ut taceam, quanta hic Pharisæis janua aperta esset ad calumniandum, si scirent talem & tantam peccatricem in contubernio Servatoris fuisse, tum sane prompte oggessissent illi: Noscitur ex socio qui non cognoscitur ex se. Etsi enim & Matthæus & alij peccatores Christum sint sequuti, longe tamen alia in viris, quam in meretricibus ratio est, & quivis videt, quam hoc ad calumniam cuivis obvium fuisset.

Tertio constat ex Evangelistis adeo Magdalenam amasse Dominum, ut nec in summo periculo ipsum deseruerit. Sub cruce enim eius, cum jam omnes eius discipuli (excepto Iohanne) fugissent, cum alijs mansit, prout testatur Matthæus c. 27. v. 55. 56. *Erant autem illic, ait, mulieres multe, è longinquo spectantes: quæ sequuta fuerāt Iesum à Galilea, ministrantes ei. Inter quas erat Maria Magda-*

Magdalene, & Maria mater Iacobi & Iose, & mater filiorum Zebedei. quæ verba repetuntur à Marco c. XV. v. 40, & 41. à Iohanne c. XIX. v. 25. & à Luca, quamvis hic eas non nominet c. XXIII, v. 49.

Quarto & hoc testantur Evangelistæ, præ nimio amore, quo Christum persecuta est, eam nec post mortem ab eo recessisse, sed una cum cæteris ibi mansisse, & cum à Iosepho & Nicodemo sepeliretur, locum illum, ut corpus defuncti ungere possent, probe observasse. Verba Matthæi ista sunt c. XXVII. v. 61. *Erat autem illic Maria Magdalene, & altera Maria sedentes ex adverso sepulchri.* quibus paria reliqui habent Marcus cap. XV, 47. & Lucas XXIII, 55.

Quinto ex Evangelijs constat ipsam una cum reliquis unguenta emisse & præparasse, ut more usitato corpus Christi defuncti ungere possent, qua de re hæc leguntur apud Matthæum ὁ ψεῖς σαββάτων τῆ ἑπιδρωσίδος εἰς μίαν σαββάτων, εἶλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνή, & c. c. XXVIII. Marcus ita hac re loquitur καὶ ἀγγενομένων τῶν σαββάτων exacto Sabbatho Mariâ Magdalene, & Maria Iacobi & Salome, emerant unguenta, ut venientes ungerent eum, καὶ λίαν πρωί, & valde mane primo die hebdomadis

domadis profectæ veniunt ad monu-
mentum exorto sole. c. XVI. v. 1. & 2. ubi
quidem constare hæc sibi non posse
videntur, quod Matthæus ait factum hoc
fuisse vespere, Marcus verò, orto sole. Sed
diu est quū viri Eruditi observarunt τὸ ὄψε
εὐβλάτων apud Matthæum non recte
verti, Vespera sive sero Sabbati, sed ma-
gis, transacto jam Sabbato. qua de re legi
possunt, Maldonatus, Ianssenius, Beza, &
quem honoris causa nomino Claris: D. D.
Calixtus, alijque. Sexto denique de Mag-
dalena constat ex Evangelistis, primum ei
Servatorem nostrum post resurrectio-
nem apparuisse. Quam apparitionem fuse
describit Iohannes. cap. XX. brevibus au-
tem innuit Marcus c. XVI, 9. *Quum autem
resurrexisset Iesus inquit, mane, primo die hebdo-
madis apparuit primum Mariæ Magdalena, ex
qua eiecerat septem demonia. De ea Irenæus
l. V. c. 26. (edit. Gallas. c. 31. edit, Feuard.)
Resurgens autem tertia die, & Mariæ, quæ se
prima vidit, & adoravit dicebat: Noli me tan-
gere: nondum enim ascendi ad Patrem meum
&c: Non audet hoc, etsi libenter velit,
negare Fevardentius, cuius hæc sunt in
hæc verba notæ: Magdalenam intelligit, cui
quantū ex scripturis videlicet expressis apparet,
& de his quos ad publice de resurrectione Christi
testifi-*

testificandum electi erant, idem Christus redi-
vius apparuit. Addit autem: Non inficiatur ta-
men Irenaeus eundem sanctissimæ matri suæ Vir-
gini Mariæ prius & privatim manifestum se fe-
cisse. Quasi verò qui expressè dicit pri-
mum Christum Magdalenæ apparuisse,
non eo ipso neget, Christum matri suæ
primum apparuisse.

Hanc gratiam itidem superioribus se-
culis Magdalenæ eripere quidam volue-
runt, & Pontificij etiamnum eripiunt,
dum nō huic sed matri suæ primum Chri-
stum apparuisse contendunt, non atten-
dentes tam perspicuè Marcum contrari-
um hic docere. Epiphanius videtur primus contr. Mas-
id asseruisse, cum de B. Maria virgine, sed ^{fili,}
certè aliud agens, loquitur: ἔγωγε καὶ οἱ ἀπο-
στολοὶ ἀρροτάσσομεν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἔγωγε καὶ ὁ Κύ-
ριος διέταξεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ἀπὸ μιᾶς τῆς
ἐπιδείξιμα ἡμῖν κηρύττων, φήσας τῇ μητρὶ
αὐτῆς: Μὴ με ἀπὸ. ἔγωγε δὲ ἀναβέβηκα πρὸς
τὸν πατέρα. Hæc enim verba Christus non
ad matrem suam, sed ut expressè testatur
Johannes c. XX. v. 17. ad Mariam Magda-
lenam loquutus est. Ex hoc fortè opinio-
nem istam hausit Ambrosius, l. 3. de Virgin. <sup>Oper. Pa-
scal. lib. 5.</sup>
fol. 113. quem sequuti Anselmus. lib. de ex-
lib. 4. c. 6.
cellent. Virginis c. 6. Sedulius, Rupertus Tui-
tensis, & Durandus Mimatenfis in lib. de di-
vinis

vinis officijs, qui etiam rationibus quibusdam id confirmant. Nostra memoria id asserunt Card. *Baronius* Ann. 34. n. 183. qui ex veteri traditione probat, *Didacus Stella*, in *Lucam*, *Corn. Ianssenius* in *Conc. Evang.* cap. 145. *Maldonatus* ad cap. 28. *Matthæi*, *Fevardentius* loc. cit. & alij. Nos merito miramur, inveniri, qui tam perspicuo Evangelistæ testimonio contradicere ausint, *Magdalenæ*que istam gloriam vindicamus, quod ei primum Christus apparere voluerit: & eatenus approbamus *Janssenij* verba qui post propositam vulgatam *Papistarum* sententiam hæc addit: *Quamquam etiam videri possit Dominum ideo non apparuisse subito matri, quod illam in fide Resurrectionis sciret non vacillare, propter quod non ita cum reliquis sepulchrum adiit sicut cum reliquis astitit cruci.* Recte quæ eruditissimus *Casaubonus* *Exer. 6. S. 118.* *Johanni non statim apparet, quia credit, Ioh. XX, 8. at Petro se ostendit, qui non planè credit, sed miratur, Luc. XXIV, 12.*

Hæc sunt quæ in Evangelijs de *Maria Magdalena* habentur, longè diversa ab ijs, quæ ei vulgo tribuuntur, & in *Natali* ejus magnis verborum ampullis recenseri solent. Verum operæ fortassis erit premium etiam videre quibus rationibus inducti

ducti ex illa tam pia & sancta, adeoq; di-
vite & fortasse nobili fœmina, Meretri-
cem adeo famosam & tantum non pro-
pudium nefandum fecerint. Baronius
certe mire hic tragœdiatur, & magna con-
tentione quæstionem orditur & agit. Ann. 32. B.
Verba hominis adscribam. *Questionem sa-*
ris prolixam, inquit, multisq; inter differendum
perplexitatibus auctam aggredimur: & post
pauca: Scimus quidem in his pervestigandis tam
antiquorum, quàm etiam recentiorum scripto-
rum magnum studium, magnumq; laborem col-
locatum: ut jam non mediocris laboris sit, singu-
la ab ijs scripta pensare, & quid certius ac quid
verius dictum sit, dyjudicare. At nos non tanti
sumus, nec nobis tantum sumimus, ut de his su-
premam sententiam ferre præsumamus, vel pro-
ponamus: sed potius nostrum esse munus existi-
mamus, ut Catholica sectantes Ecclesie vestigia,
quod ipsa ea de re sensisse videatur, id ipsum verè
probatum firmiterque stabilitum relinquere stu-
deamus. Qua in re certe non esset nobis laboran-
dum, si quæ post tot ea de re antiquitus agitatae
controversiæ, ipsa Ecclesia usu probasse videtur
Sexti & Pyrrhones (sic dixerimus eos, qui de o-
mnire dubitandi & semper contradicendi libidi-
ne quadam exagitantur) iterum in dubium re-
vocantes, eadem convellere editis commentariis
non statuissent, hi scilicet, qui de tribus Magdals-
ny

*nis sententiam firmare conati sunt. Hæc ille
 tam longo proœmio, Jodoco Clictoveo
 & Jacobo Fabro viris eruditis succensens,
 quod superiore seculo eam sententiam in
 dubium vocare ausi sunt, de qua dubita-
 runt omnes ferè patres ante Gregorium
 M. nempe Clemens, Episc. Rom. Orige-
 nes, Chrysoftomus, Theophylactus, Eu-
 thymius, Macarius, Ambrosius, Hierony-
 mus, Augustinus, Bernardus, ut vult Bar-
 radius, comm. in Matth. c. 26. & alij. Ita et-
 iam Maldonatus: Incurrit in hunc locum
 vulgaris questio, nostro præsertim tempore ma-
 gnis scriptis voluminibus agitata, unane an plu-
 res mulieres fuerint, quæ viventem adhuc Chri-
 stum unxisse reperiuntur. Et Barradius. Ma-
 riam Magdalenam & sororem Lazari fuisse,
 peccatricem Luc. 7. recepta habet sententia.
 Ea verò nonnullis oppugnatur rationibus, non ta-
 men expugnatur. Item Stella. Ioannes Episco-
 pus Rophensis & martyr, hanc opinionem de tri-
 bus Magdalenis, à Iacobo Episcopo Viennensi
 defensam, tribus voluminibus oppugnavit. Nu-
 per etiam Ioannes (Jacobus voluit dicere)
 Faber Stapulensis, libellum scripsit: de triplici
 Magdalena, qui quidem impertinentem & in-
 utilem assumpsit operam: cujus fundamenta i-
 psamet facile possem solvere, & impugnare. Sed
 superfluum videretur in hac re moras trahere. &
 Jansse-*

t. 2. lib. 8. c.
 13.

in cap. VII.
 Lucæ.

Iansenius denique : Et tamen cum quæstio
 hac olim dubia usque ad Augustini tempora, po- c. 47. in
Conc. Ev.
 stea multis seculis sopita fuerit, creditumque sit
 in toto orbe maxime occidentali, unam fuisse
 mulierem, de cuius unctiōe omnes scribunt
 Evangelista: hoc nostro seculo dubitare rursum
 quidam ceperunt, inter quos primi fuerunt Io-
 docus Clichtoveus, & Iacobus Faber, qui libellos
 ediderunt, de tribus Magdalenis, de quibus con-
 futare student receptam sententiam, velut erro-
 rem ridiculum, confirmantes suam sententiam
 veterum prædictorū sententia, Origenis sc. Chry-
 sostomi, Theophylacti, Ambrosij & Hieronymi.
 Rossensis vero editis aliquot contra eos libellis,
 valide convincit eorum rationes, Ecclesiasticam
 & communem sententiam defendens, atque o-
 stendens illorum opinionem non longe ab hæresis
 crimine abesse, eo quod communem illam senten-
 tiam, omnium fidelium consensus, saltem taci-
 tus, videatur approbasse, imo & Ecclesiam officio
 suo Ecclesiastico palam desinivisse: ut de quo ali-
 quando licite dubitatum est, jam amplius non
 debeat, nec possit in dubium revocari.

Iodocus Clichtoveus Neoportuensis,
 Canonicus Carnutensis, & Iacobus Faber
 Stapulensis, una cum Bilibaldo Pirckei-
 mero superiore seculo hanc controversi-
 am tractarunt: de Iacobo enim Episcopo
 Viennensi cuius Stella & Vellofillus memi-

D nere

nere nil constat, & Faber quidem propterea quod inter alia librum scripsit: *De tribus Magdalenis, & una Magdalena*, adversarium nactus est Ioannem Fischerum Episcopum Roffensem in Anglia, qui ab Henrico VIII, quod in divortium eius consentire nollet, una cum Clarissimo viro, Thoma Moro, in senectute capite truncatus est 21. Iunij, A. C. 1535. Is inquam refutare Fabri & Clichtovei sententiam conatus est, & contra Fabrum quidem scripsit *libros tres pro una Magdalena*: contra Clichtoveum autem, *pro eadem librum unum*, prout in Bibliotheca sua Gesnerus refert. Ipsos enim hos libros nondum vidi. Quin & in Indice librorum prohibitorum, Romano, in Tridentina Synodo confecto, auctoritate Pij IV. primum edito, postea vero à Sixto V. aucto, & Clementis Papæ VIII. jussu recognito, p. 97. prohibitum lego, libellum *Iacobi Fabri de tribus Magdalenis*. imo propter hunc & alios libros à Facultate Theologica Parisiensi proscriptus est, & à Laurentio Forero inter semicatholicos refertur. Natalis Beda Theologus Paris. è collegio Montis Acuri, itidem contra Fabrum scripsit librum hoc titulo: *Natalis Beda Scholastica declaratio sententia & ritus Ecclesie de unica Magdalena.*

Anno

Sleid. lib. 5.
 Oberschlag
 über den
 Augapffel.

Anno 1519. Parisijs. Et Antonius Possevinus
 in Apparatu sacro ait: Iacobi Fabri Com-^{fol. 782.}
 mentaria in Evangelia, in Epistolas Pauli,
 in Canonicas, & in Psalmos, tractatus item
 De tribus Magdalenis, à Clemente VIII.
 Pontifice Max. in Indice prohibitorum
 librorum tam diu sunt prohibita, quam-
 diu ab alicuius Universitatis Catholicæ
 facultate Theologica, vel jussu Inquisiti-
 onis Generalis emendata prodierint in
 lucem.

Videamus igitur quibus tandem argu-
 mentis freti, hanc suam opinionem, de
 qua in sacris literis tam altum silentium,
 adeo rigide defendant. Et Baronius qui-
 dem eam probat, i. quia Maria Magdale-
 na unguentum ad sepulchrum Christi at-
 tulit, quod de ea Christus prædixerat: Ioh.
 12. sine illam ut in diem sepulturae meae servet
 illud. Ex hoc loco probare vult Magdale-
 nam Dominum unxisse, quod quidem
 bis factum esse volunt, semel apud Simo-
 nem Pharitæum, & iterum apud Simonem
 leprosum, de quo Matt. 16. Mar. 14. Ioh.
 12. Sed resp. In vulgata quidem versione
 ita legitur: sed longe aliud testatur textus
 Græcus. In eo enim ita legitur: Α' Φες αυ-
 τῆς. εις τῆς ημερας ε' εν ταφιας μου μετη-
 ενκεν αυτο. In diem funerationis meae servavit

Exerc. 15.
f. 12.

istud, ut Beza vertit. *In diem pollincturae meae servavit illud*, Casaubonus, *in diem sepulturae meae conservavit*, Ar. Montanus, ut & Erasmus, Castellio, Osiander. In Arabica quidem versione, quae Romae prodijt in chalcographia Medicea A. C. 1592. itidem ut in vulgata legitur. Verum recte Casaubonus: *Nos tyrones horum studiorum semel volumus monitos, illam Arabicam paraphrasin, quae magno alioquin bono literarum Romae prodijt recentem esse admodum, & multo meliores illa alibi reperiri, hanc vero nuper natam & Romae editam interdum περυσιαζειν.* Et Exerc. 14. sect. 11. ubi de hoc loco agit: *Arabem excipio, inquit, ante paucos annos Romae editum, qui hic, ut in alijs aliquot locis λαπιζειν.* Wolffg. Musculus comm. in Psalm. I. v. 4. & XIII. v. vlt. notat hanc non ex Hebraeo sed LXX. versione concinnatum esse, quod & observat Ioannes Lorinus Soc. Ies. Comm. in Psalm. praefat. c. 13. Deceptus igitur fuit vulgata versione Baronius, cum Christus non dicat, eam corpus suum post obitum uncturam, sed factum illius contra murmur Iudae defendat, utpote profectum ab ingenti amore & pietate, quodque mysticam haberet significationem mortis & sepulturae instantis.

tis.

tis, unde apud Marcum dicitur: *prævenit ungerem meum corpus ad funerationem.* Marc. 12, 8.

Secundum argumentum itidem adducit ex Ioanne, ubi hæc leguntur cap XI. *Maria autem erat quæ unxit Dominum unguento, & extersit pedes eius capillis suis.* Per quæ verba insigniter testari Iohannem dicit, peccatricem Luc. 7. hanc Mariam fuisse, adeoque per hæc verba non aliam denotari unctionem quam quæ ibi in Galilæa facta, nam ait, *si non de illa quæ unxit in Galilæa intellexisset, non tantum eo signo quænam esset, non significasset, sed potius obscurasset ac confudisset.* Idem argumentum habet Barradius, qui Augustinum ita exponere dicit, l. 2. de consensu Evang. c. 79: *it. in Conc. Janssenius & Maldonat⁹ qui addit: Omnia argumenta reliqua, etsi multa sint, minus tamen quam hoc unum habere ponderis.* t. 2. l. 8 c. 19.
Evang. in
Matt. c. 26.
 Resp. Iohannem non de alia hic agere unctione, quam de qua in cap. 12. agit. Hanc enim per anticipationem, quæ nusquam non occurrit, in sacris literis, hoc loco describit: in scripturis enim non esse prius aut posterius ipsemet Augustinus libro citato docet, Unde præteritum *Unxit*, non ad tempus rei gestæ, sed ad tempus quo scribebat Iohannes referri debet q. d. Hæc est Maria, quæ postea unguen-

tum effudit, cuius causa murmur exor-
rum est inter discipulos. Unde nec Barra-
dius diffitetur posse hoc modo exponi,
sed quia hic accuratam Mariæ descriptio-
nem esse putat, factumque singulare ac
peculiare eius hic recenseri priorem ap-
probat. Nos autem non putamus Iohan-
nem accuratam Mariæ descriptionē hoc
loco instituere, potuisseque illam agnosci,
non tam ex unctioe, quam quod nomi-
netur Maria, & quidem illa Maria, quæ
fuerit Lazari & Marthæ soror, deque cu-
ius pietate Dominus in toto orbe ter-
rarum prædicatum iri prædixerat. Lubet
adjicere Casauboni verba in h.l. *Non minus*
ait, potuit Iohannes cap. XI. Mariam denotare
nota unctiois, quam nondum narraverat:
quam Mattheus sub initio Evangelij Iudam nota
proditionis, quæ extremo demū libro describitur.
Sic autem ille cap. X. 4. Καὶ Ἰδὼς ὁ Ἰουδαεὶώτης
ὁ πρῶτος αὐτὸν qui Christum prodidit, postea
nempe: prorsus ut Ioannes ἡ ἀλείψασα, quæ un-
xit, postea. Marcus III, 19. Καὶ Ἰδὼς Ἰουδαεὶώ-
τιω, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτὸν (qui etiam tradi-
dit ipsum:) hoc est ὃς ἡμεῖς πρῶτον διδόναι qui
traditurus erat, ut loquitur Iohannes, in mentio-
ne Iudæ VI, 7. Quo etiam modo exponunt
Hunni⁹, Calvinus, Musculus, Beza, Aretius
alij. Imo ipsemet demum Ianssenius cuius
verba

Exerc. 14.
 c. 11.

c. 47. f. 312.

verba notanda, quia ad auctoritatem Augustini à Barradio allatam respondet: *Sciendum tamen, ait Ianſſenius, quod ratio Arguſtini non eſt omnino efficax. Nam Ioan. cap. II. dicens, Mariam fuiſſe, quæ unxit Dominum unguento, &c. videtur magis id dixiſſe de vnctione illa quam ipſe poſtea deſcribit cap. 12. Ibi enim eiſdem jam utitur verbis? fuitque illa tum facta, cum ea ſcriberet Ioannes, quæ habentur cap. II. quamvis nondum facta fuerit, cum ea fierent, quæ ibi deſcribit. Tertium argumen-* n. 26.
 tum Baronij hoc eſt: Ungere pedes plane eſt inuſitatum præſertim apud Iudæos. At hæc mulier pedes Domini unxit, quod antea fecit peccatrix. Luc. 7. E. hæc illa fuit.

Reſpondeo ad maiorem argumenti, eam plane falſam eſſe, Si enim adeo inuſitata apud Iudæos hæc pedum vnctio, qui fieri potuit, ut hæc femina quod ille ſtatuit ter eam repetierit, & perditio luxu omnes reliquos homines ſuperaverit? Imo Caſaubonus ſect. 12. prorsus contrarium probat, nempe non inuſitatam, ſed in frequenti potius uſu talem vnctionem apud veteres fuiſſe, quam etiam Gregorius Nazianzenus in ſui temporis Chriſtianis *Orat. 43.* improbet. quamquam Caſaub. in hac pedum vnctione peculiare myſterium in eſſe

D 4 ſtatuit,

statuit, de quo ipse consulendus. Consequenter porro itidem in Baronij argumento vacillat, etiamsi enim concedatur inusitatam fuisse pedum unctionem, non tamen ex eo sequitur, eam quæ semel pedes Domini unxerit, semper id fecisse.

num. 28.

Ultimum Baronij argumentum hoc est: Certe ait, *etsi nulla alia subesset ratio, — — tamen ut justificetur Christus in sermonibus suis, ne falsi vaticinij (quod nefas est dictu) arguatur, affirmare necesse est, unam eandemque esse Magdalenam, nec diversas seu plures: dum unam tantum longe lateque per Orbem diffusa Ecclesia prædicat Magdalenam, nempe quia Christus dixit, fore ut hæc mulier ad consummationem seculi prædicetur in Ecclesia. In Ecclesia autem nulla alia hodie eo nomine celebretur quam Maria Magdalena, ea propter negandum non esse putat, hanc illam fuisse, ut justificetur Dominus in sermonibus suis: quasi vero si hic Ecclesia erraret, Dominus non justificetur in sermonibus suis, & Domini sermones veri non maneat, nisi ab Ecclesia confirmentur. De scriptura sacra olim tradidit Card. Hosius, si auctoritate Ecclesiæ destituatur, non plus per se valere, quam fabulas Æsopi, Hic Cardinalis fere idem asserit, nempe absque Romana Eccle-*

Ecclesia foret, vacillaturam fidem vaticiniorum Christi, de quibus tamen nec apiculus ullus vel jota præteribit, sed in æternum manebit, si Servatori credimus. Nos potius scimus, quamdiu salua erunt Evangelia, tam diu lectum in Ecclesia & prædicatum in factum hujus Mariæ, quod nec Chrysoptom⁹ etiam si Baronianam sententiam non defendat, diffitetur, cujus ut & Theodoretii verba apud Casaubonum legi possunt.

Hom. 8°.
in Matth.
in Curat.
pass. Serm.
XI.

Barradius præter ea quæ jam allata sunt, hæc pro vulgata opinione adducit argumenta i. Nisi Maria Magdalena esset ista peccatrix, Spiritum Sanctum nõ fuisse permissurum, ut talis proclamaretur. Sed Resp. non permisit hoc Spiritus S. nec factum antequam puritas Religionis sensim labasceret. In primitiva enim Ecclesia altum de hac re silentium, quin ut mox dicemus, omnes fere Patres ante Gregorij M. tempora, vel reclamarunt hodiernæ opinioni, vel dubitarunt hac de re. quod præter alios fatetur Dionysius Carthusianus in c. Luc. 7. scribens: *Quæ fuerit mulier illa, aliquando inter expositores grandis disceptatio fuit: sed nunc sancta Ecclesia, cum B. Papa Gregorio tenet, quod fuit Maria Magdalena.* Ante igitur tempora Gregorij hoc non

D s passus

passus est spiritus S. Sed nec si permisisset, quicquam hoc veritati historiæ derogaret: multa enim talia in Ecclesia Romana hodie docentur, permittitque sp. S. doceri, quæ, ut & hoc ipsum, cum sacra scriptura adversis frontibus concurrunt, non quasi delectaretur mendacijs & erroribus, (quod absit ut unquam de eo cogitemus) sed quia veritatis amorē illi recipere non voluerunt: Ideo igitur misit ihs spiritus S.

2. Theff. 2, ἐνεργείαν πλάνης ut Apostolus loquitur, vers. 11. efficaciam erroris, ut ipsi credant mendacio, & damnentur omnes qui non crediderint veritati.

2. Ait, absurdum ignorari nomen istius fæminæ, quæ a deo Christum dilexit, prout describitur Luc. 7. Resp. Causam, cur huius fæminæ nomen Lucas reticuerit, eam dant Patres & interpretes, ne si nominasset, postmodum peccatum ipsi exprobatum esset. *Quod Lucas non nominat, ait Iansenius facit honestatis causa, sicut nec Matthæum, cum de vitio eius esset sermo, & ipsemet Barradius dicit, spiritum S. noluisse à Luca nomen peccatricis aperiri, ut doceret nos, crimina proximi charitatis velo tegere.*

3. Ex Historia de Vita Magdalenæ, & Inscriptione sepulchri probat, de quibus
jam

jam supra egimus. Ferdinandus Vellofil-
lus Hispanus, Episcopus Lucensis, Adver-
tentis in tom. IX. D. Augustini, quaesito
Octavo, postquam varias de Magdalena
Patrum & Scriptorum opiniones recen-
suit, tandem dilabatur ad Ecclesiam, quæ
sic de ea canit:

fol. 122.

Maria soror Lazari,

Quæ tot commisit crimina,

Ab ipsa fauce tartari.

Redit ad vitæ limina.

Huic succinit Ianssenius Episcopus Gan-
davenſis, qui itidē ex officio Ecclesiastico
probat: & consensu Ecclesiæ: *Sequuta est
hanc sententiam post Gregorium, imo & ante
Gregorium universa per orbem Ecclesia, in Eccle-
siastico officio Maria Magd. tribuens ea quæ hic à
Luca narrantur.*

R. Falsum hoc, ut mox ubi Patrum sen-
tentiam hac de re exposuerimus patebit
2. ipsemet supra contrarium dixit, de Ori-
gene, Chrysoſtomo, Theophylacto, Am-
brosio & Hieronymo. 3. in initio huius
quæstionis fatetur, apud veteres magnam
quæstionem de hac peccatrice fuisse: qui-
nam ergo universa Ecclesia Mariam
Magdalenam eam statuit?

Hactenus præcipua vidimus Pontifici-
orum argumenta quibus probare sata-
gunt,

gunt, Mariam Magdalenam fuisse & peccatricem illam magnam Luc. VII. & Mariam Lazari sorore quæ Christū paullo ante passionem unxit. Videamus porro quædam, quibus hæc opinio infringi & confutari potest. Quod igitur Maria Magdalena non fuerit illa peccatrix, satis constat ex his quæ supra de illa ex Euangelijis vidimus, Quicquid præter ea vel ex Legendis, vel Officio Ecclesiastico afferri solet, de eo Hieronymi tritū illud usurpam⁹: *Quodcumque de scripturis sacris non habet auctoritatem, eadem facilitate rejicitur, qua admittitur.* Nemo enim hodie ignorat, quantum Legendis tribuendum sit, de quibus pluribus jam annis cordatiores Pontificij conquesti sunt, quod pro Historia fabula, pro Veritate Mendacium, pro Canonicis Apocrypha, pro Ecclesiasticis hæretica, pro serijs joca, pro virtute Dei ficticia miracula & dæmoniorum portenta in his recenseantur, ut alicubi loquitur Claud. Espensæus. Videat qui velit, Septendecim egregios Autores Pontifici Romano alias addictos, qui hoc fatentur, apud D. Georg. Zeamannum, in speculo miraculorum Pontificiorum. Sed nec Patres ante Gregorij M. tempora Pontificijs ad stipulantur, quorum jam sententiam porro videbimus. Pri-

Tract. I.
Vos estis
sal terræ.

pag. 151.

Primus qui huius mulieris mentionem faciat, occurrit *Clemens Romanus*. cuius verba in *Constitut. Apostol. lib. 3. c. 6.* hæc sunt, ex interpretatione *Ioan. Caroli Bovij.* *Erat nobiscum ait, Mater Domini & sorores eius, præterea Maria Magdalena, & Maria Jacobi, Martha & Maria sorores Lazari, & Salome, & quædam aliæ.* In quibus verbis aperte distinguit Mariam Magdalenam, à Maria sorore Lazari. *Baronius* quidem loco citato, & *Ann. 102.* alibi dicit, ab hæreticis multa in illis fuisse corrupta, quod nec ipsimet diffitemur ex Pontificijs tamen plures reperiuntur, qui pro earum integritate & ingenuitate magno molimine pugnarunt, quos inter præcipui *Franciscus Turrianus, Gulielm. Sirletus & Io. Carolus Bovius. Stapletonus* ait, ipsum librum *Spiritu Apostolico plensimum esse, Bristous, indubitatum Clementis opus esse. Copus summo Dei beneficio in lucem produsse.* Cum his ergo sociennis suis *Baronius* litiget, si quid in autoritate horum librorum desiderat.

Secundus est *Origenes* cuius hæc sunt verba tract. 35. in *Matth.* ex interp. *Ruffini:* *Multi quidem existimant de una eademq; muliere, quatuor Evangelistas exposuisse, quia conscripserunt tale quid de muliere, & omnes similiter alabastrum unguenti nominaverunt* —

Non

tom. 1.

conc. edit.

Surij. f. 71.

Ann. 102.

num. 9.

Defens.

Eccl. auth.

l. 2. c. 11.

In duplic.

adver Ful-

con. c. ult.

Dial. 3. c. 9.

fol. 196.

Non est autem possibile, ut de eadem muliere exponentes Euangelistæ, cum essent consummati in eodem intellectu, & in eodem spiritu, & in eadem sententia, qui fuerant ministraturi salutem Ecclesiarum, contraria sibi dixissent, Et deinde postquam multis sententiam suam exposuisset, qua statuit, tres mulieres fuisse, quæ Christum unxisse leguntur, unam de qua Matth. c. 26. & Marc. c. 14. alteram de qua Lucas c. 7. tertiam de qua Iohannes c. 12, concludit: Ex his ergo & aliis, quæ & ipse poteris obseruare, certum est, quoniam aut sibi contraria dicunt Euangelistæ, aut quidam eorum mentiuntur: aut si hoc impium est credere, necesse est dicere, non de eadem muliere omnes conscripsisse Euangelistas, sed aut de tribus, aut de quatuor. Objicit Baronius, Origenem fanioris iudicij effectum, longe diversam firmasse sententiam: nimirum unam eandemque fuisse mulierem, quæ in domo Simonis unxit pedes Iesu, cum Maria sorore Marthæ, ac Magdalena, quæ ad sepulchrum cum unguento accessit. Id quippe ait Baronius ipse profiteretur in insigni illa ac tam celebri homilia de Magdalena, in qua totius Atticæ eloquentiæ vela pandit. Eadem habet Barradius, qui itidem celebrem illam homiliam citat. Et extat sane Homilia de Maria Magdalena inter opera Origenis, estque nona seu

n. 20.

f. 543.

e. 2. f. 318.

seu ultima inter Varias, in qua Autor Ho-
 miliã Baronij sententiam propugnat: ve-
 rum an ea Homilia Origenis sit, valde in-
 ter eruditos dubitatur. In genere de his
 ipsis homiliis ita censet Erasmus: *In his
 constat quasdam esse non Origenis, sed hominis
 Latini: reliquas à Ruffino impudenter contami-
 natas.* Et de hac ipsa Bellarminus, de Script.
 Eccles. In Homilia de S. Maria Magdalena, p. 56^{ed. Col.}
 super illud: *Maria stabat ad monumentum foris
 plorans: stylus plane est Latinus.* Imo idem ille
 noster Baronius, sanioris iudicij effectus,
 longe diversam firmat sententiam, dum
 in notis ad Martyrol. Rom. ait: *Inter alia de* 22. Julij.
*S. Mar. Magdalena Patrum encomia, celebrior
 habetur oratio ab Origene conscripta, quan-
 quam Latinum scriptorem potius redoleat. Et
 certe legenti eam tot occurrunt indicia La-
 tine conscriptam esse, ut qui amplius tamē
 hic dubitare velit, helleboro opus habere
 videatur. Pauca saltem eius generis anno-
 tabo: Desperando sperans, & sperando perseve-
 rans. Vocas eum & non audit, oras & non exaudit:
 Ut annunciet resurrectionem suam, & consolen-
 tur deplorationem tuam. Timeo ne amorem me-
 um magis impediunt, quam expediunt. Melius est
 mihi sepulcrum domini mei custodire, quam ab
 eo longius ire. O dolor miserabilis: amor inenar-
 rabilis. Amor quem habebat in te, & dolor quem
 habe-*

habebat pro te, excuset eam apud te, si forte erres de te. Hæc talia per totam orationem inveniuntur, unde videre est, non esse eam Origenis, aut alicujus Græci, sed Latini auctoris, & forte juvenis, & à scholæ declamationibus recentis. Nec igitur Origenes pro vulgata illa militat. Multo minus 3. Chrysoptom⁹, qui duas putat fuisse mulieres, qui Christum unxerunt, unam Luc. 7. quam eandem vult fuisse cum illa de qua Matth. c. 26. & Marcus c. 14. & alteram, apud Ioannem c. 12. Eius hæc sunt verba, Homil. in Matth. 81. interprete Aniano:

e. 2. edit.

Froben.

1547. f. 650.

Hæc mulier una & eadem apud omnes Euangelistas esse videtur: meo autem iudicio eadem est apud tres: alia vero quedam & mirabilis Lazari soror apud Iohannem. Idem Homil. 61. in Iohan: Intelligendum est non fuisse sororem Lazari meretricem: illam, de qua apud Matthæum & Lucam scribitur, sed aliam. Illa meretrices & infames erant, hæc honesta & studiosa. In eiusdem Chrysoptomi operibus extant

3. 2. f. 1284.

in Marc. c. 7

Homiliæ in Marcum, quas quidem eius non esse Sixtus S. Possévinus, Maldonatus & alij, putât: autor tamen earû Maldonato teste, ingenio, eruditione & iudicio non caret. In illarum decima quarta hæc habet. Mulier ista quæ fregit alabastrum & ipsum unguentum fudit super caput, non est ipsa, de qua in

alio

alio Evangelio dicitur, quod pedes Domini laverit. Illa enim quasi meretrix & peccatrix adhuc, pedes tenet: ista quasi sancta caput tenet. Illa quasi meretrix lacrymis suis pedes rigat Salvatoris & crinibus tergit.

4. Chrysofomū sequitur Titus Bostrensis, commentario in Lucam, qui itidem putat Peccatricem magnam non esse sororem Lazari, prout citatur à Barradio l. 8, c. 13. f. 543.

5. Æqualis Chrysofomi fuit Basilus Seleucia Episcopus, ita enim de eo Suidas: Βασίλειος ἑπερσελακείας, ἑταῖρος δ' χρυσοστόμου, πρὸς ὃν ἐν τοῖς πρὸς ἱεροσύνῃς ἀγγέλοις. quod & Photius testatur, (quos sequitur Jacobus Billius lib. 2. sacrarum Observat. c. 3. quamvis Socrates l. 6, c. 3. & eum sequuti Erasmus, & Germanus Brixius in argumento libri Basilium M. eum fuisse putent, qui cum in libb. de Sacerdotio Chrysofomus colloquitur. Vide Baxin. ad ann. 382.) Hujus verba, quibus etiam Marias in Evangelijs memorari affirmata hæc sunt. Οὐχ αὐτὴ ἦν ἡ πόρνη ἢ ἐν τῷ Μαθαίῳ, ἔδε ἢ ἐν τῷ Λαζαῖ. ἀλλ' ἄλλη γὰρ αὐτὴ ἐκεῖνα μὲν γὰρ πόρνη γυναικες ἦσαν, καὶ πολλῶν γέγονεν κακῶν. αὐτὴ δὲ σεμνὴ καὶ σωδαια.

h. e. Hæc non est illa meretrix, de qua legitur apud Mattheum, neque ea, de qua legitur apud

E Lucam:

Homil. de
Lazaro.

Lucam: alia quedam hæc erat, Illæ enim meretrices erant, & multis vitiis scatebant: hæc verò gravis erat & honesta.

D. 21.

6. Eodẽ seculo IV. vixit Eusebius Cæsariensis, Pamphili alias dict⁹, qui itidem de vulgata opinione dubitat, teste Casaubono Exer. 14. f. 11. & Anastasius in quæstionib⁹ in scripturam, ex Eusebio ad Marinum pbat duas Magdalenas fuisse, prout citat Baradius f. 543. Baronius eum Pamphili saltem opinionem proponere dicit, ipsum tamen non prohibere, quin una eademq; dicatur. Sed nec sic tamen ei cum Baronio conveniet.

Pag. 161. ed. Francof.

7. B. Macarius Ægyptius Eremita itidem Mariam Lazari sororem à peccatrice distinguit, Homil. XII. cum ait: *Cum Dominus loqueretur, cum Maria, (sorore Lazari de hac n. agit) aut Zaccheo, aut peccatrice, quæ passis capillis abstergebat pedes Domini.*

L. 4. f. 459.

8. Ambrosium citat pro vulgata opinione Baronius, qui quidẽ libro de Salomone. 5. huius videtur esse sententię, quod Maia soror Lazari sit illa peccatrix Luc. 7. scđe Magdalena ibi ne verbulũ quidem hæret: Sic n. ait: *Dum largum in sanguine fluxu siccatur Christus in Martha, dum demones pelit ex Maria, dũ corpus redivivi spiritus calore onstringit.* Deinde dubitant docti an Ambrosius autor

autor sit hujus libri. Erasmo sane non videtur, qui in Censura tomi quarti operum Ambrosij sic ait: *Hic quartus tomus complectitur scripturarum Explanations, in quibus est libellus de Salomone, argutus & eruditus, sed nonnihil dissonans à stilo Ambrosiano.* In Lucam quidem itidem eo inclinare videtur, quod una sit fœmina de qua hoc loco, & apud Matthæum & Marcum: ipsemet tamen an una sit dubitat, quod nec Didacus Stella diffiteri audeat. Ita autem inquit: *Hanc ergo mulierem inducit S. Matthæus supra caput Christi unguentum effundentem, & ideo forte noluit dicere peccatricem. Nam peccatrix secundum Lucam supra Christi pedes effudit unguentum. Potest ergo non eadem esse, ne sibi contrarium Evangelistæ dixisse videantur. Potest etiã questio meriti, & temporis diversitate dissolvi, ut adhuc illa peccatrix sit, jam ista perfectior.* Sed etsi concedamus Ambrosium hoc sensisse, quod tamen illa ipsa Maria Magdalena fuerit, hic non traditur. Quin lib. 10. in ult. caput Lucæ, etsi duas statuit Magdalenas aliam apud Iohannem, aliam apud Matthæum, quarum post resurrectionem Christi fiat mentio, quod tamen una ex his peccatrix illa sit, non dicit. Nec igitur Ambrosius illis suffragatur, quod nec facit

lib. 6. f. 77.

t. 50.

fol. 163.

9. Hieronym⁹ qui duas statuit esse fæminas, quæ Christum unxerunt, unam Peccatricem apud Lucam, alteram Mariam Lazari sororem, apud reliquas Euangelistas. Hanc eum Magdalenam putare, ex quæst. 4. ad Hebidiam probat Ianssenius, in qua ait: *Quatuor autem fuisse Marias in Euangelijis legimus, unam matrem Domini saluatoris: alteram materteram eius, quæ appellata est Maria Cleopha, tertiam Mariam matrem Iacobi & Iose, quartam Mariam Magdalenam.* Ex hoc loco concludit, quia Mariæ Lazari sororis nulla hic mentio, putasse Hieronymum eam esse Magdalenam: verum incerta est hæc conjectura, potuit enim sub alia quadam contineri, & etiam si certa, tamen hoc non statuit quod sit famosa illa peccatrix, quod & Maldonatus fatetur.

10. Hieronymum sequitur *Augustinus*: sed nec is Pontificiorum sententiam apt. 4. edit. probat, libro enim. 2. de conf. Euang. c. 79. Plant. f. 201 putat, peccatricem sororem Lazari fuisse, quæ bis unxerit Dominum, semel apud Phariseum, & iterum apud Simonem leprosum, de qua Augustini sententia supra jam Ianssenij iudicium exposuimus: non autem Mariam Lazari sororem Magdalenam nominat. In tractatu autem 49. in Iohann. ipsemet de hac sententia dubitatur

dubitat : Ita enim loquitur : *Ecce ipsa soror Lazari, (sitamen ipsa est, quæ pedes Domini unxit unguento, & tersit capillis suis quos laverat lacrymis) melius suscitata est quam frater eius: de magna mala consuetudinis mole est liberata, erat enim famosa peccatrix. Tomo etiam XI. extat Homilia, de peccatrice muliere, & de remissione peccatorum, quæ est XXII, sed nec ibi eam vel Lazari sororem, vel Magdalenam esse dicit.*

11. *Leontium quoque inter illos recenset Casaubonus, qui vel dubitarunt de veritate eius sententiæ, quam solam jubet haberi Baronius provera, vel aperte contrariam defenderunt.*

12. *De Anastasio supra jam & Barradio audivimus, cum in questionibus in scripturam Eusebij opinionem de duab⁹ Magdalenis approbare, & ita Baronij & vulgatarum Pontificiorum sententia improbare.*

13. *Sequitur Theophylactus, qui tres distinctas feminas hic describi putavit, unã apud Lucam, alteram apud Matthæum & Marcum, & tertiam deniq; apud Iohannem. hic enim ait in Luc. c. 7. interprete Ioh. Oecolampadio, Quærent multi, quot fuerint mulieres, quæ unxerunt Dominum unguento. Et alij dicunt, quod duæ fuerint, una sciicet apud Iohannem, quæ fuit soror Lazari, & alia apud Matthe-*

um & Marcum, & nunc apud Lucam. Ego autem credo his, qui dicunt tres esse: unam quidem apud Iohannem ante sex dies Pasche, qua & soror fuit Lazari: aliam autem apud Mattheum & Marcum, ante duos dies pasche; & tertiam illam de qua nunc Lucas, qua in media Euangelij predicatione Dominum unxit. Quam eandem sententiam tradit etiam in Matth:c.26.

in. cap. 26.
Matth.
de Script.
Ecles.
Chron. juri
Græco-Ro
mano præ-
missa.

14. Theophylactum prout tempore ita & sententia sequitur Euthymius Zygabenus. Floruit enim vel ut Bellarm. vult A. C. 1118. vel ut Marquardus Freherus 1199. Hic itidem à Vellafillo & Casaubono recensetur inter eos scriptores, qui de Pontificia Vulgata sententia vel dubitarunt, vel contrariam aperte defenderunt. Baronius & Maldonatus dicunt cum tres

n 20. in
in Matt. 26.

diversas fæminas posuisse.

Habes ergo, amice Lector, quatuordecim scriptores, nec eos proletarios, sed qui merito suo magno in Ecclesia loco & numero habentur, qui omnes exceptis ultimis duobus ante Gregorij Magni tempora vixerunt, qui vel aperte hanc sententiam impugnarunt Mariam Magdalenam esse vel infamem eam peccatricem Luc. 7. vel sororẽ Marthæ & Lazari Ioh. 12. vel de ea dubitarunt. Videamus nunc tertio: Vtrum illa sit ea mulier de qua Mattheus & Marcus tradunt,

dunt,

dunt, quod itidem Christum unxerit, ille c. 26. hic vero c. 14. Nos itidem negative hic concludimus, statuimusque in his locis nullum aliud describi convivium, quam illud cuius mentionem Iohannes facit c. 11. & describit c. 12. adeoque hanc mulierem nullam esse aliam, quam Mariam, Marthae & Lazari sororem, de qua supra probatum est, Peccatricem, aut Magdalenam non fuisse. Diversa quidem hæc convivia statuerunt, Origenes, Theophylactus & Euthymius, quos ex recentioribus sequuntur Baronius & alij, verum si accuratius inspiciamus textum, ex omnium circumstantiarum conveniētia idem convivium à Iohanne describi apparebit, quod apud Matthæum & Marcum descriptum reperitur. Primo enim, ut notat Ægid. Huñius in c. XII. Ioh. utrobiq; notatur temp⁹ passioni vicinū 2. Utrobiq; idem locus, nempe Bethaniâ. 3. utrobiq; mentio fit unctionis 4. eiusdem generis unguenti 5. eiusdem murmuris discipulorum 6. eiusdem pretij, nempe 300. denariorum, 7. Eadem responsio Christi murmur reprimentis commemoratur. Et quidem si hæc diversa fuissent convivia, & in priori iam antea Christus mulierem istam defendisset, Iudamque obmurmurantem reprehendisset,

hendisset, postea tam paucis interiectis diebus non iterum ausi essent discipuli mulieris alterius idem quod prior fecisset faciētis factum reprehendere. Nec obstat, quod Baronius objicit, Iohannem loqui de VI. diebus, Matthæum autem & Marcum solum de duobus. nec enim hi expresse dicunt duobus diebus ante Pascha convivium hoc institutum esse, sed biduo ante Pascha Christum saltem eo accessisse. Convivij a. non ea propter meminerunt, quasi eo tempore institutum, sed per *ἀνακεφαλαίωσιν* saltem de eo loquuntur, ut occasionem, qua Iudas commotus tam dira in Magistrum machinatus sit, lectori suggerant. Objicit itidem Baron. apud Matthæum & Marcum caput Christi unctum fuisse, apud Iohannem autem pedes. Verum utrumque potius factum esse videtur, ut vel primo pedes, deinde caput: vel vice versa inuncta sint: magnam enim ut Iohannes testatur habuit copiā unguēti, ita ut ex eius odore tota domus repleta sit, s. objicitur. Apud Iohannem solum Iudam murmurasse: apud Matth. & Marcum omnes. Sed familiare hoc est in sacris literis, ut quod unus facit, omnibus imputetur, prout constat ex Matth. 27, 44. ubi de ambobus latronibus per *synecdochē*

dochen dicitur, quod Christum in cruce blasphemaverint, cum tamen Lucas expresse doceat c. 24. unum saltem hoc fecisse. Et forte Iudas suo exemplo reliquos commovit, ut & ipsi hoc factum reprehenderent, præsertim quum prætextu pietatis, & curæ erga pauperes unctioem improbaret. Neque 4. quicquam obstat, quod de diversa domo Baronius tradit: unum nempe convivium in domo Simonis, alterum in domo Lazari esse habitum, ut patet in qua Martha Lazari soror ministraverit, quod etiam Chrysostronus doce, qui tamen rem in medio relinquit. Cum hoc incertum sit, nec de domo Lazari ullam Iohannes mentionem faciat. potuerunt vicinæ invitare esse, aut officij ergo sponte accedere, præsertim fratre invitato. Nicephorienim opinionem, qui Simonem Lazari patrem facit, nemo opinor probabit in tanto Evangelistarum hac de re silentio. Unum igitur & idem apud hos tres Evangelistas putamus describi convivium, in quam sententiam è veteribus inclinant Ambrosius, Augustinus, Gregorius M. Beda, & alij, ex recentioribus Maldonatus, Didacus Stella, Aretius, Musculus, Gualterus, & ex nostris, quem dixi, D. Huñius, D. Lyserus, D. Calixtus, D. Him-

E § melius,

melius, D. Hutterus & plures alij. Ut ita
pareat nec hanc mulierem Mariam Ma-
gdalenam fuisse, prout vulgo traditur.

Primus autem qui hanc opinionem
seculo demum ineunte septimo intro-
duxit est *Gregorius M. Papa Romanus*. Hic
enim Homilia 25. in Evangelium Ioh. 20.
c. 3. f. 80. e-
dit. Antvv. *Adest testis divinae misericordiae hac ipsa, e qua
loquimur Maria, de qua Phariseus dum petatis
fontem vellet obstruere dicebat: Luc. 7. Hic esset
Propheta, &c. & Homilia 33. quae est in Luc.
c. 7. Cogitanti mihi de Maria Magdalen., flere
magis libet, quam aliquid dicere. Quae ean-
dem sententiam ruetur lib. 6. Epist. 12. ad
Gregoriam Cubiculariam Augustae, & nom.
c. 2. f. 1085. 8. in Ezechielem. Imo hic primus Ecclesi-
asticum eius officium ordinavit, & in hac
lectio ex Luca in eius Natali explicaretur
instituit, ut supra ex Dionysio audivimus.
Gregorium hunc sequuti sunt, discipulus
suus *B. Paterius* lib. 2. sup. Lucam c. 62. *Bern-
hardus*, seu ut vult *Barradius Petrus Da-
mianus*, *Beda*, *Dionysius* & alij: De Bernhar-
do quidem *Vellafillus* loc. cit. notat, cum
duas statuere Marias, quae Christum un-
xerint, quoniam in Sermone in festo B.
Mariae Magdalenae haec verba habet: *Est
unguentum bonum quod Maria pedibus Salvatoris
infudit: est & melius, quod eadem (si tamen eadem)*
super*

fol. 107.

fol. 207.

fol. 318.

fol. 244.

super caput recumbentis effudit: est & optimū,
quod & ipsa preparavit toti corpori Christi.
 Verum Bernhardus non loquitur de di-
 versitate hujus fæminæ quoad Substan-
 tiam, seu Individuum, quod putet aliam
 esse quæ pedes, aliam quæ caput Servato-
 ris unxit, sed quoad Qualitates. Tum
 enim cum pedes unxit Maria, meretricem
 adhuc fuisse dicit, tum autem cum caput,
 sanctam & piam. Ecce verba eiusdem
 Doctoris mox sequentia: Neque enim eadem
 quæ unxit pedes, unxit & caput: cum illa meretrix
 nihil horum fecisse legatur, secundum illud:
Verte impios, & non erunt. Sequitur ergo &
 hic vulgatam sententiam, de qua tamen
 dubitasse viderur, seculo decimo quinto
 Baptista Hispaniolus, vulgo dictus Mantuanus.
 Is enim libr. VII. Fastorum, dum Legen-
 dam Magdalenæ refert, fere ex aliena
 persona loquitur:

fol. 145.

Prov. 12.

Menf. Julio
de S. Magd.

*Illustri te stirpe satam, sub purpura &
 auro,*

*Transegisse ferunt teneros juveniliter
 annos,*

*Item: --- --- male custodisse pudorem
 Dixeris. & iterum: -- assidue septem,
 quas dicere mos est*

Cano-

*Canonicas modulis celebrasse suavibus
horas*

*Dicitur. Quin concludens hæc
addit,*

*Sunt qui turpe putent Marthæ in fama-
re sororem,*

*Sed memorant alia quandam de gente
puellam*

*Nominis eiusdem, cui sic illuserit illa
Tempestate Venus, juvenum teterrima
pestis,*

*Gregoriumq; volunt, fædi qui criminis
author*

*Extiterit peccasse, velut peccasse Maro-
nem* (rem.

*Dicimus ob læsum castæ Didonis hono-
Sed quoniam Divi qui supra sidera
vivunt,*

*Non curant de se in terris quid fama
loquatur.*

*Nectar enim quo vescuntur dediscere
terras*

*Cogit & inducit perituri obli via mūdi,
Nos quoq; rumores hominum contem-
nimus istos.*

Et,

*Et, seu peccatrix fuerit, seu nescia culpa
Non dubitamus eam mensis accumbere
Divum.*

Hæc Mantuanus, cuius tempore in Ecclesia invaluit jam vulgaris opinio, quæ paulo post à viris eruditis impugnari capit, quam etiam hodieque, eisdem Novatorum Pyrrhonumque nomine ea propter à Baronio traducantur præ vulgata tumentur viri eruditione non minus quam iudicio præstantes, quorum testimonia coronidis loco adijcere lubet.

Et 1. Casaubonus quidem aliquot sectionibus Exercit. XIV. Baronianam opinionem confutat, maleq; eum unicam saltem feminam, cuius omnes Euangelistæ meminere, vel eandem Mariam Magdalenam esse existimare ostendit. Non illum, inquit, circumstantiæ movent longe diversissima, personarum, locorum, temporum: quæ contrarium potius suadent, non veterum Patrum auctoritas, qui diversis mulieribus, vel tribus, vel minimum duabus, has narrationes attribuerunt.

2. D. Iohannes Bugenhagenius in Concord. Euang. de Resurr. Domini. p. 156. Non erit necesse plures suspicari Marias Magdalenas in Euangelistis. Est autem hæc Maria Magdalene Galilea:

Galilea: Maria vero Lazari soror nunquam in Euangelicis literis inuenitur aperte Magdalene vocitata, quæ etiam non Galilæa, sed Iudæa est.

fol. 158.

3. D. Polycarpus Lyserus. Harmon. Euāgel. c. 58. Quod quidam fingunt Mariam Magdalenam esse peccatricem illam modo (Luc. 7.) in gratiam receptam, & septem demonia intelligenda esse septem vitia capitalia, frivolum est. & concludit demum: Nos statuimus Mariam, quæ & hic & alibi in Euangelica historia Magdalene cognomento insignitur, non fuisse sordidam illam & infamem peccatricem, sed obsessam quidē demonijs, ceteroquin autem honestā, nobilem & satis opulentam, quæ una cum alijs Dominum atque discipulos ex facultatibus suis aluerit.

4. D. Andreas Osiander, notis in Euang. Lucæ cap VIII. v. 2. Recepta est opinio, eandem fuisse feminam & peccatricem, & ex qua septem demonia sunt eiecta. Idque Gregorius etiam M. sensit. At vetustiores Patres, Origenes, Chrysostomus, Theophylactus, Ambrosius & Hieronymus, pro diversis habuerunt, estq; verosimilius.

5. Martinus Bucerus in cap. VII. Lucæ. Hanc peccatricem non fuisse Mariam illam sororem Lazari, cuius meminit Ioh. c. 12. à qua scribit unctum Dominum, quæque Dominum supplicium statim aditurum unxisse à Mattheo & Marco scribitur: sed neq; Galileam illam Mariam, de qua Lucas sequenti capite: facile deprehendunt,

dunt, qui & in Scripturis exercitati, & minime contentiosi sunt.

6. Iohannes Calvinus in cap. VIII. Lucæ. Cognomen Magdalena addidit Lucas, ut hanc à sorore Martha, alijsque Marijs, discerneret, quarum alibi fit mentio. Nam quod hac non fuerit soror Lazari & Martha, nimis manifestum est, cum sit ex Galilea. Quod fuerit eadem, quæ precedenti capite peccatrix dicitur, ineptius est, quam ut sit diutius de hoc disputandum. Ineptissime vero omnium & indoctissime scribunt quidam, per septem demonia, significari septem peccata capitalia: quum aperte hic Lucas testetur à spiritibus immundis liberatas fuisse has mulieres.

7. Benedict. Aretius in Johan. c. XI. Quæ apud Lucam c. 7. extat historia, alia est, de peccatrice, Maria, quæ Luc. 8. recensetur, à qua septem Demonia Christus eiecit, Maria Magdalene dicta.

8. Wolfgangus Musculus in c. XXVI. Matth. Volunt quidam hoc factum idem esse cum eo, quod Luc. VII. ponitur, & diversum ab eo, quod Ioannes cap. XII. commemorat, de Maria sorore Martha: quidam vero, quod verosimilius est, volunt quod hic scribitur idem esse, quod Ioannes ponit, & diversum ab eo, quod Lucæ. 7. legitur.

9. Theodorus Beza not. in Ioh. 12. Ridicule hæc historia confunditur à nonnullis cum eo quod narratur Luc. 7. & hac occasione Mariam
Lazaræ

Lazari sororem, cum illa peccatrice, & cum
Magdalena confuderunt.

10. Daniel Heinsius. Exercit. sacr. in c.
XII. Ioh. p. 452. Tres fuisse feminas, qua
Dominum unxerunt ex Evangelistis patet. De qui-
bus multum disputarunt Patres. Alij enim omnes,
ut Theophylactus & Origenes diversas, nonnulli
omnes easdem esse volunt. Hanc ab illis separat
Chrysostomus: Hieronymus non istam, sed qua
dicitur ἀμαρτωλὸς (Luc. 7.) ab alijs seiungit.
Augustinus omnes vult esse easdem, nisi quod
hanc Luc. 7. bis officio hoc functam arbitratur.

Hæc etiam superioris & nostri seculi
scriptores eruditissimi, quib⁹ facile plures
eandem sententiam tuentes addi possunt:
quorum autoritate si quis nondum mo-
vetur, vulgaremque istam cum Pontificijs
& Postillis etiamnum in tanta eruditio-
nis luce tuetur opinionem, is certe intel-
ligere uix videtur———quid distent æra
lupinis.

Nos in tam illustribus nominibus merito
finimus, Lectoremque benevolum, ut si
quæ in tanta diversa sententiarum varietate
εὐάματα forte occurrent, ea pro can-
dore suo corrigere velit, serio
rogamus.

F I N I S.

—
um
Co.
Do-
ui-
nes,
ullē
rat
que
git,
mod
ur.
uli
res
nt:
o-
cijs
io-
el-
era

to
t fi
te

los
it
nd
nd

Nr: Jh 5060 $\frac{9}{1}$

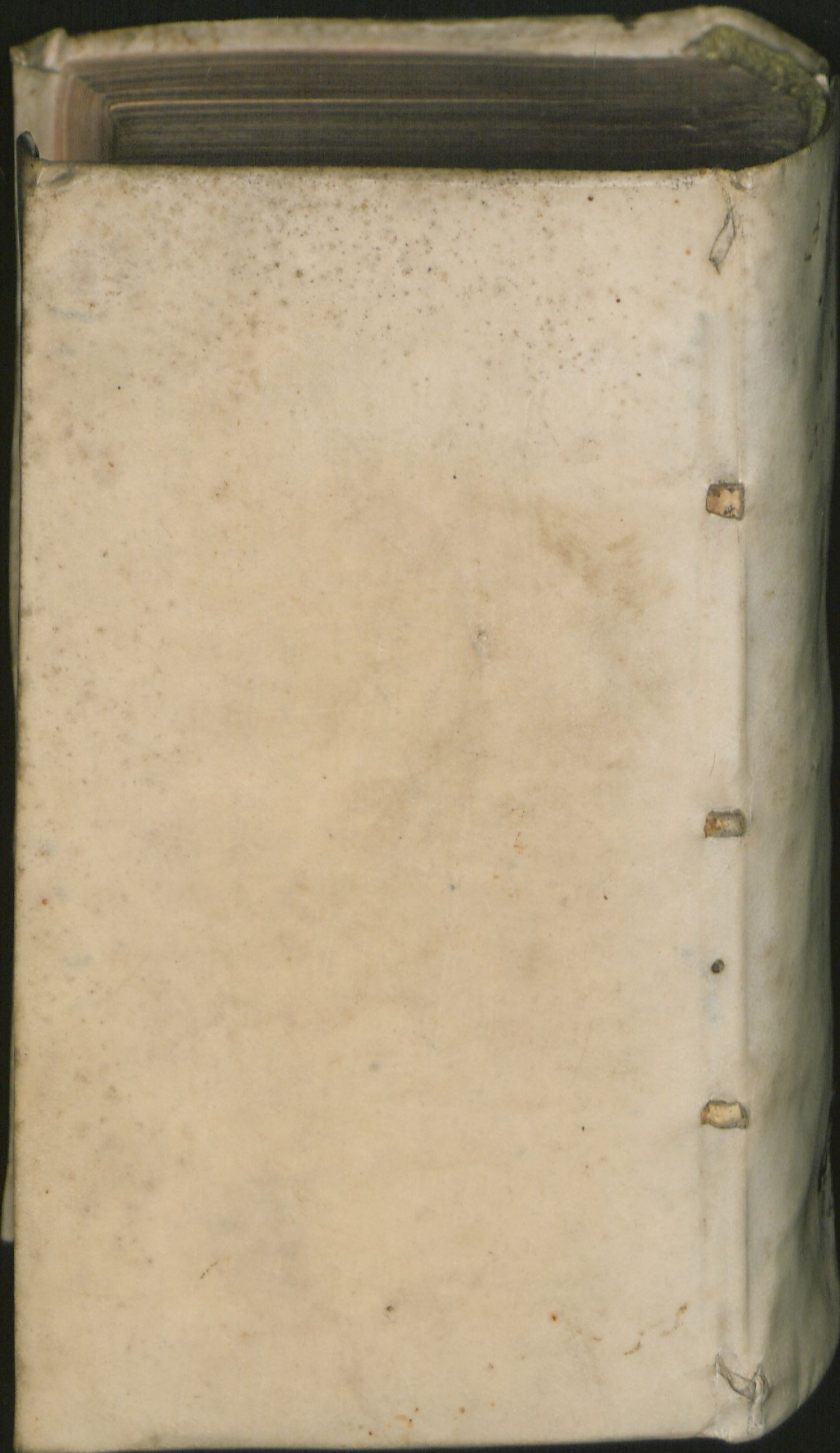
Fa
5786

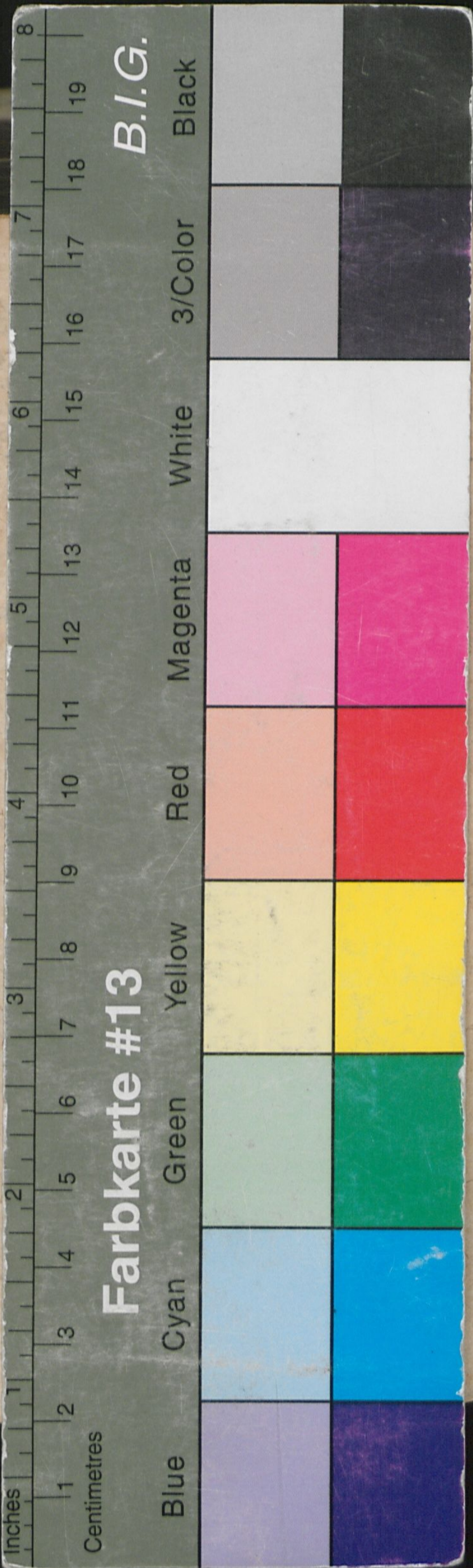
ULB Halle
005 389 550

3

1017

3

V. ILLVSTRIS
BILIBALDI PIRCKHEIMERI
Consiliarij Cæsarei & Patricij
Norimbergensis
DISSERTATIO
De
MARIA MAGDA-
LENA,
*Quod falso à quibusdam habeatur
pro illa peccatrice seu πόρνη.*
Accessit de eadem Quæstione
Uberior Disquisitio
NICOLAI BARINGII,
S. Theol. Doctorandi, & Eccle-
siastæ Hannoverani.

HANNOVERÆ,
Typis JOHAN-FRIDERICI GLASERI,
Anno clb l^o c XLIV.

Univ. g. K. M. S. 416